

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre ..... 24 korona.
Egy hónap ..... 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre ..... 28 korona.
Egy hónap ..... 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
6-hasábos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 10 fill.

Nyitási sora 40 fill.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1901.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Vasárnap, április 21.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezércikk: A románok metamorfozisa.**
- A képviselőház ülése.**
- Egyről-másról.** Irta: Vay Sándor gróf
- A megfejtelt alkotmány.**
- A király távirata.**
- Végtárgyalás akadályokkal.**
- Előkelő szélhámosok.**
- A képtárlatról.**
- A nazarénus bűnhődjék.**
- Köröm- és egyéb kinövések, vagy: ki a gentleman?**
- Iparosok banketje.**
- A Nemzeti Szalon legújabb vezetői.**
- Letartóztatott festőművész.**
- Tárca: Ezüst sziv.** Irta: Kézdi-Kovács László.
- Csarnok: A west-pointi kadét.** Irta: Szebenyei József.

A románok metamorfozisa.

Arad, április 20.

Holnap ül össze városunkban az aradi görög-keleti román egyházmegye zsinata. Itt vannak az egyházi és világi képviselők s ilyenkor az egyházmegye vallási és adminisztrációs ügyein kívül sok szó csik — ha nem is a gyűlések keretében — a „nemzeti ügy”-ről, a románság mostani helyzetéről, továbbá az aradi román viszonyokról.

Ezen alkalomból nem időszerűtlen a magunk részéről is elmélkedéssel kíséreni a kérdéseket s különösen nem időszerűtlen ez most, mikor az aradi románság között annyira dul az egyetértés és a béke, hogy egyidőben három párt is küzd — nem a maga álláspontjának és elveinek érvényre jutása mellett, hanem főleg abban az

irányban, hogy az ellenpártoknak ne igazait lerontsák.

Aki figyelemmel kísérte a magyarországi románok magatartását a múlt évtized kezdetétől fogva végig a szomorú kimenneteli memorandum-pör történetén és a Bánffy-korszakon keresztül máig, az kétségtelenül tanuja annak a metamorfozishoz, amelyen ezen idő alatt a magyarországi románság keresztül ment.

Ne kutassuk, hogy ezen változás az előző kormányok, a vagy Bánffy erélyes nemzetiségi politikájának a gyümölcse-e, annyit mindenesetre konstatálhatunk, hogy nem a nemzetiségi törvény intézkedéseinek eredménye ez, mert hiszen az nyilvánvaló dolog, hogy a mi nemzetiségi törvényünk rossz, tarthatatlan, rossz volt már akkor is, mikor meghozták, mert olyan rendelkezéseket foglaltak bele, a melyeket a magyar állam szuverenitásának épségben tartásával végrehajtani nem lehetett. Természetes, hogy a kormányok ilyen körülmények között nem tudtak érvényt szerezni a törvény rendelkezéseinek: nem tudták a törvény tiszteletét keresztül vinni.

S hogy mindez anarkiára nem vezetett, azt egyedül a magyar államiság folyton növekvő megerősödésének köszönhetjük. Emlékezzünk vissza a memorandum idejére, hozzuk emlékezetünkbe azokat az ideálokat, a melyek akkor a magyarországi és romániai románok szeme előtt lebegtek s nézzük a románok mai törekvésének objektumát. Ami akkor gerenda volt, az ma már szálkává soványodott le.

Akkor egy egész államtestre mondtak ki halálos ítéletet s ma már nem is egy nemzetiségnek, hanem csak egy vallásfelekezetnek kiállgatják a „feszítsd-meg”-et.

Utópiákat akartak megvalósítani s a mit akkor elérhetőnek tartottak, ma is küzdenek ugyan értök, de arról is belátják most már, hogy elérhetetlenek. Milyen boldog idők lehettek azok, amikor még arról lehetett ábrándozni, hogy csak egy háború kell s akkor Magyarország szive, föl egész a Tiszáig a románoké lesz. Poémákat írtak akkor erről a szép plánról, a gyermekeknek ezt akarták fejükbe verni, Urechea ur még az egyetemen is erről praelegált büntetlenül. Csakhogy persze a háború nem akart jönni, mert hisz az nem deus ex machina az oláhok kezében. Ezt az eszmét tehát jó lesz skartba tenni.

Keressünk jobbat, könnyebben kivihető a mihez nem kell háború, gondolták oláh testvéreink. Itt a magyar alkotmányosság fája, rágjunk a kérge alatt. Gyengítsük belülről a magyart: ez a mi célunk, feladatunk a magyar állam területén. S ha a magyar államhatalom a harcban liberális és becsületes, annál embertelenebbek leszünk mi. A mi vezéreink csak strohmánok, előre küldjük, de nem féltjük őket, hét próbás agitátor az valamennyi. Mi az ördögnek tekintünk mi történelmi igazságot, általános emberi szempontokat, elhatározták a mi bölcs vezetőink, hogy ez így lesz, és halál arra, aki nem ezt hiszi. És a többi egész a memorandumig, ahol a kiábrándulás kezdődött.

TÁRCA.

Ezüst sziv.

(Egy kamasz elégiából.)

Irta: Kézdi-Kovács László.

Iliké volt az ezüst sziv. Ilike 16-dik születésnapján ilyenforma szavakkal jött hozzám: „Tudod-e, hogy én már nagy leány vagyok? És a nagy leánynak illő, hogy szerelmes legyen valakibe, tudod mit: légy te belém szerelmes... akkor... akkor...”

— Nos, csak mondd ki lelkem.
— Akkor... én is szerelmes leszek beléd! — és angyali ártatlansággal oda ült mellém a kis ostoba; kerek nagyszemeivel bevilágított a szívem közepéig, mintha csak biztatott volna: a te szivedben is el van vetve a szerelem csirája, ime, a nap, mely reá süt, hogy kikeljen...

és mintha a szívemben elkezdett volna mozogni valami; kipattant a burok és a szerelem virága kihajtott.

— Hallod Ilike, komolyan beszélsz? — kérdeztem némi habozással.

— Igen, komolyan.
— És tudnál te engemet igazán szeretni?
— Örökké tudnád!... A siron tul is. Térdre akartam borulni előttem, mint Ro-

land lovag „A két hársfa” című beszélyben, de fönn a házatok tájékán anyád rikkantása halaltszott és te beszaladtál.

Szökdécselésed közben visszakacsintottál s a szemed nyila úgy odaszögezte a kertetek végibe, mint ahogy Wolfram nyila szögezte Esztrella ablakára a szerelmes izenetet; s úgy epedtem a visszatérésed után, mint Leander. „A fekete vár” bus lovagja a holdba szállt tündérkirályné után.

De azért még se mertem reád pillantani, mikor hamarosan visszakerültél.

— Az anyám bement a városba — mondtad csillogó szemekkel — annál inkább szeretetsz!

Annál inkább!... A szemem úgy lesütöttem, hogy majd legurult a fübe és önkéntelen követtelek, mikor puha kacsódat kezembe süllyesztve a bársonyos pázsiton — magad után vontál, mint ahogy a mágnes vonja az acélt.

Mentünk, mendegéltünk...

A rét valamennyi virága föl kacagott reám. Csudálatosan hamis volt a mosolyuk. És a nyomunkban mindenütt összekoppantották a kis borzas fejüket, vidáman dülöngéltek és hajlongtak, mintha valami nagyon kedves tracscsót csilingelnének.

Nem szóltam hozzád, de egy titkos szót egyre mesélte neked a lángoló vallomásokat és úgy tünt fel, hogy azokra te hasonló tüzzel

válaszolsz. De az is meglehet, hogy máson járt a te eszed, hogy azt gondoltad: ej, de ostoba kamasz vagy te itt mellettem, még csak meg se ölelsz! — De én, őszintén megvallom, kissé szégyenlős vagyok s attól félttem, hátha rossz néven veszed a bizalmaskodást és illetlennek mondasz.

Végre a gömbölyű karodon egy kis karpetet vettem észre, amelyen ezüst sziv ragyogott, azaz hogy te figyelmeztetted reá, mikor levéve rólam tekintetedet, mintegy önkéntelenül is e szívet játszadoztál.

— Ah, egy sziv, — szóltam félénken.
— Igen, egy sziv!
— Kitől kaptad? — kérdeztem othellőli hangon.

— A papától!
— És a papa!
— A papa vette. Talán féltékeny vagy a papára?

Elpirultam... Aztán reszkető kézzel fogtam meg a kis ujjadat.

— A papára nem vagyok féltékeny, de mást mindenkit megölök, aki hozzád közelít. Örjögő gyilkos leszek érted, mint Roland lovag „A sziklavár rózsája” című beszélyben és ha egy feléd szálló fecske után sóhajtasz, azt is megölöm, hogy ne epedhess utána!

A szemed felcsillant és kaján mosoly derengett az ajkaid körül.

Ilyen volt a mult zenéje. Tempi passati. Azóta nagyot fordult a világ és a román-ság helyzete, nagyot változtak a viszonyok annyira, amennyire a románok maguk sem voltak elkészülve. Nem álmodoznak többé elérhetetlen vágyakról. Eszükbe sem jut többé Bécshez fordulni orvoslásért az elképzelt sebekre, maguk belátják, hogy a mai osztrák állapotok mellett Ausztriára támaszkodni, mikor az maga nélküli legjobban a segítő kezét — észszerűtlen dolog.

Magyarországban a magyar nemzeti erő megizmosodását most már ők is elismerik s belátják, hogy annak további fejlődését sem ők, sem a szászok, sem más nemzetiség megakadályozni nem képes. Elmúltak azok az idők is, mikor avval biztatgatták és ámitották, tudva hamisan, egymást és a külföldet, hogy Magyarországon csak hat millió a magyar és ezen elenyészően csekély szám mellett tíz millió az idegen nemzetiségű. A magyarság szemmel látható gyarapodását letagadni nem merik s nem biznak abban, hogy bárki is elhagyja ennek ellenkezőjét nekik.

Magyarországgal szemben rég eljárt-szották oláh testvéreink kis játékokat és miután a magyar törvényhozás nem látja be a szorongatott helyzetet, amelyről ők még mindig szeretnek kifelé panaszkodni, egyetlen modus vivendi számukra a rezignáció, ahogy ők szeretik ez állapotukat feltüntetni. Nem merem kérdezni, hogy tulajdonképpen mire is szól a rezignálás, mert a kétszer-kettőnél biztosabb, hogy mindjárt az első crimen ez volna: miért Magyarország ez a föld és miért nem Románia, mért a magyaroké s mért nem Trajánusz utódaié.

Ilyen körülmények között a magyar nemzeti egység szempontjából vajmi kevés érdeklődést tanúsítunk és ugyancsak kicsinyes fontosságot tulajdonítunk annak a küzdelemnek, amely egyes egyházfők személye körül a román pártok vezérfiai és tagjai, valamint a hazai román sajtó organumai között az aradi püspökváltozás óta folyik. Goldis püspök nazafiságában nincs okunk kételkedni, ha voltak jelenségek, amelyeket némelyek a püspök magyarságának rovására szerettek volna feljegyezni, ezekről mindenki, aki pártatlan

szemmel nézte a történeteket, tudta, hogy azoknak nem Goldis József az auktora. Ami pedig a Mangráék és Csorogárék tanácsadásait illeti, rájuk illik csak valójában a szállóige:

— Timeo Danaos et dona ferentes . . .
(=)

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —
Budapest, április 20.

A helyzet szignaturája az, hogy az Adriát már mindenki unja. Még a néppárt is. Mert Rakovszkyt a saját pártjából is ma már csak négyen támogatták: Major, Buzáth, Zichy János gróf és Förster Ottó. Ha így tart ez a nagy támogatás, hétfőn Rakovszky már egymagára marad.

Különbén Förster Ottó? Major Ferenc elmondhatja magáról, hogy „ments meg isten a jóakaróimtól, az ellenfél gunyját majd csak elviselem.”

Major ugyanis tudvalevőleg a Ház legkedvencebb szónoka. Ha ő felszólal, mindenki kimegy. Így történt ma is. Major ezt mindig szótlanul tűrte, de ma Förster Ottó átkiáltott a kitódulókhöz:

— Kérjük a kivándorlást megakadályozni! Lön erre akkora kacagás, hogy Major is belepirult.

Azután Hegedüs miniszter beszélt.

Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök: Perczel Dezső.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök és Hegedüs Sándor miniszter.

Elnök előterjeszti az irományokat.

Dedovics György jegyző jelenti, hogy interpelláció nincs bejelentve.

Madarász József: Elég szegénység! (Derűtség.)

Az Adria szerződése.

Rakovszky István az 1. §-nál a házszabályokhoz szól. Az első szakaszból az tűnik ki, hogy ha ez el van fogadva, akkor a szerződés is el van fogadva. Javaslja tehát, hogy az 1. §. a többi §-al párhuzamosan tárgyalassék.

Madarász József hasonló értelemben szólalt fel.

Elnök javaslatára az 1. §-t a többi §. és a szerződés tárgyalásáig függőben hagyják.

Rakovszky folytatván a 2. §-nál kijelenti, hogy az ellentéteket megfosztották attól a reménytől is, hogy a javaslat módosíttassék, a mi semmiképpen sem egyeztethető össze az

új rendszer hirdetett eszméivel. Bizonyítgatja, hogy az Adria nem érdemli meg a m. kir. jelzést. Alkalmazottaival brutalisan bánik, bérükből levon. éhezeti és rongyosan járattja őket. Szerinte az Adriának nem volt joga a levantei járatok beszüntetésére és a miniszternek a hajójáratokról tett jelentése nem felel meg a valóságnak. A miniszter csak hangulatot akart csinálni a javaslat mellett, de az Adria kimutatásai nem igazolják a miniszter által említett adatokat. Hol van hát a kormánybiztos?

Major: Megbírásolták-e az Adriát?

Rakovszky István végül módosítást nyújtott be a hajójáratok megváltoztatása tárgyában.

Hegedüs Sándor miniszter: T. Ház!

Förster Ottó: Valósággal tengeri betegséget kapunk az Adriától! (Élénk derűtség.)

Hegedüs miniszter: Kijelenti, hogy a módosítások elől nem macacsságból zárkózik el, hanem eddig nem hallott olyan argumentumot, a mely őt e szerződés megváltoztatására bírná, miután ez a szerződés megfelel feladatának. A mi a legénység rossz élelmezését illeti, arról először Meszlényi Páltól értesült. Bizonyítja, hogy a személyzet javadalmazása nem áll oly rosszul, mint a hogyan azt Rakovszky feltűntette. A hajójáratok tekintetében is téved Rakovszky. Mert ő csak az Adria tulajdonában levő hajók járatait vette alapul, holott az Adriának jogában van bérelt hajókat is igénybe venni. Ezek a bérelt hajók szintén teljesítették hajójáratokat. Kéri a szakasz elfogadását. (Élénk helyeslés jobbról.)

Rakovszky félreértett szavait igazítja helyre.

Major Ferenc: (A képviselők kitódulnak.)

Förster Ottó: Kérem a kivándorlást megakadályozni. (Zajos derűtség.)

Elnök: Mihez szól a képviselő ur?

Rakovszky: Beszélhet most is!

Elnök: Tessék!

Major Ferenc azt is hibának tartja, hogy ily javaslatot, mint ez, az országgyűlési ciklus végén terjesztettek elő. Kérde: mi van az opcióval? Az Adria csak azért sürgette a szerződést 20 évre, hogy a versenyt ne csak nyugaton, hanem keleten is felvehesse.

Bathány Tivadar gróf: Igen!

Major: De akkor monopolium lesz belőle! A Ház nagy közönyösséggel van e javaslat iránt. Ezt mélyen fájjalja. (Derűtség.) Miért nem szólnak fel a pénzügyi kapacitások. (Derűtség.)

Aztán micsoda dolog az, hogy az Adriának még brazilai járatain sincs nek orvosai. Mi ez?

Rakovszky: Ez kapzsiság!

Major: Ez kapzsi, smucig dolog. (Nagy derűség.) Ki kezeli vajjon ott a beteget?

Rakovszky: Dr. Rosenberg! (Derűtség.)

Major: A tarifára vonatkozólag újabb felvilágosítást kér a minisztertől, valamint a ha-

— Akkor hát te igazán szeretsz?

— Igazán! . . . Ezer évig tudnék barágnolni érted tüskékkel bevetett sivatagokon, mint Archibald, a vérző szívű szerelmes . . .

— Csacsi vagy! Ki beszél itt ezer esztendőről, mikor én azt akarom, hogy most mindjárt szeress . . . és igazán . . . Érted? Igazán!

— Hisz igazán szeretlek!

Megálltál. Kihívóan, szinte dacosan! Es a két szemed úgy szikrázott, mintha két golyószóró ostromolta volna a szívemet. Aztán hirtelen lebigyez kedett az ajkad és szemed le-sütve, félnék sóhajjal eredtél utnak.

— Te az se tudod, hogyan kell igazán szeretni!

— Hát úgy, mint Leander, aki tizenkét-szer döfte át kardjával a keblét Rozalindáért. . .

— Nem úgy! — és édes mosolylyal intetél felém. — No jer, majd megmutatom, — s azzal széttártad karjaidat. — Olej meg csókolj meg! . . . Lásd, így kell igazán szeretni. En a szóbeszédre semmit se adok. Ennyit se! — s az ujjaiddal egy fűgét mutatva, pajkos kacajjal futottál be a sűrű ligetbe. Kedves arcod kipirult, mind fakadó hajnallal az égbolt és vissza-visszanézve láttam a szemeid sötét villogását.

Az én vérem is felpezsdült a csókod hevéből és keblemben átható tüzrel támadt fel a szerelem lángja.

Szeretlek, nagyon szeretlek!

. . . Utánad futottam.

Te hamiskás mosolylyal mind messzebbre csalogattál. Alig bírtalak követni.

A nyári lakok mögött keskeny ér csörgeszett a Duna felé. Sűrű, bozotos helyek váltakoztak itt; a bokrok bizalmasan összeölelkeztek, karcsu, fehér törzsű nyírfák hajlottak a víz fölé s lombhán ringatták zizegő levélzetüket; a nyírfák felnyultak magasra és sötét lombjukkal a nap csillogó sugarai üttek enyelgő játékot; mintha milliónyi kihegyezett nyelvecske tracsolt volna odafönn . . .

Végre is megfogtalak. Ruhádba néhány tolakodó ág kapaszkodott s megállni készített. Orcádat rózsásra festette a vér és lünettél. Szemeid büvösen villogtak a bizalmas est-homályban, mint szürkületkor a csillagok. Magamhoz öleltelek.

— Elfogtalak. — rab vagy!

— Oh, gonosz! — feleltél csintalanul s huzakodtál velem. De annál szorosabban öleltelek át.

Ugy vergődöttél mint egy kis veréb a vércse karmai között. Azután hirtelen lelohadt az erélyed és édes arcod villamra fektetted. A hajad illata egészen eikábitott. Két kezem, amiket előbb véresre karmoltál, oda raktad a szived fölé, hogy hallgassam dobbanásait . . .

Az esti szellő tova surrant a csalitban. Különös neszsel bólingattak a falombok, a nyírek

pergették szivalaku leveleiket; az akác sűrű ágai közt bevilágolt a nap biboros lényé. Mélán csattogott a csalogány és a kis csermely félnéken csörgedezett tovább.

Magunk voltunk. Senki körülöttünk, csak a bizalmas homály, a sűrű lombornyó, a csi-csergő madársereg s a zümmögő rovarok.

Levonszoltál magad mellé a gyepre s karoddal átkulcsoltad a nyakamat. Azt mondtad, nagyon szeretsz. Dévaj mosolylyal hajítottál hozzám és tüzes lehelleted égette az arcomat.

— Csókolj meg! — sugtad parancsolólag, — egy csókot a homlokomra szerelmünk emlékére, egy csókot ide az ajkamra, hogy ingereljen, hogy forróbban ölelj, hogy tüzesebben szoríts magadhoz. Csókolj halálra! Fojts meg . . . vagy tégy velem, amit akarsz!

Szemeid villogtak, mint a parázs. . .

— Ugy se sokáig élek már! — s he-nyén, igerlően odadültél elélem.

Kebled gyorsan pihegett; selymes hajad leomlott válladra.

Csudálkozva, önfelédten néztem szemedbe. E pillanatban megcsendült az esti harangszó. Bűbajos hangja különös félelemmel töltötte el bensőmet.

Ijedten ugrottam fel.

— Nem értelek téged, Ilike, — szólottam azután hozzád.

Az egész természet olyan gunyosan kacagott reám: ostoba . . . ostoba . . .

jóaratok tekintetében is. Ez a szerződés tiszta becsapása a magyar államnak. Tisztán és egyedül hazája érdeke és nem pártérdek vezérli. Kéri, hogy beadandó módosításait fogadják el (Zichy Aladár gróf zajosan helyeseli.)

Elnök az ülést öt percre felfüggeszti.

Batthyány Tivadar gróf a szünet után kifogásolja, hogy az ellenzék immár harmadszor tart általános vitát. A szabadelvűpárt részéről elegendően szólaltak fel, különben az ellenzék beszélni sem engedi az ellenszónokokat.

Rakovszky: A ki haragszik, annak nincs igaza!

Batthyány Tivadar: No én annyiszor láttam az urakat ott haragudni, hogy akkor önöknek egyáltalán nincs igazuk! (Zajos derűtség és tetszés jobbról.) Majornak azt a kifogását, hogy az Adriának nincsenek hajó-orvosai, túlzásnak tartja. Akkor a vitorlás hajókon is szükség volna orvosokra, mert azok néha száz napig vannak a tengeren. (Tetszés.)

Szóla a hajóvállalat államosítását óriási hibának tartaná. A kormányval szemben csupán azt kifogásolja, hogy tíz hajó helyett nem husz-harminc hajót rendelt. Hogy az Adria társulat hajói keletre nem mennek, azt helyesli, mert a vállalat csak nyugaton tehet jó szolgálatokat. A szerződést jónak tartja, ez ki fog tűnni később s akkor mindenki igazat fog adni a miniszternek.

Kossuth Ferenc a tarifára tesz megjegyzést, a mit Heltai előadó nyomban megcáfolt.

Ezzel a szakaszt elfogadták. A vitát hétfőn folytatják.

TÁVIRATOK.

A bur háború.

London, április 20. A *Times*-nak jelentik Pretóriából, hogy a betheli és ermelői kerületben hadműveletek kezdődtek, amelyeknek az a céljuk, hogy megakadályozzák, hogy a burok keresztül törjék magukat a busmanok földje felé. Ugyanennek a lapnak jelentik Bankfonteinből, hogy a burok a Long Tomon kívül, a melynek romjait *Waldherr* tábornok megtalálta, egy Maxim-ágyut és néhány hasonló kaliberű gépágyut is elpusztítottak.

London, április 20. A *Daily Telegraph* jelenti Bathfonteinből 17-iki kelettel: *Plumer* ezredes most az Oliphant-folyónál áll. Megjelenésére sok bur menekülő oltalma alá helyezkedett, úgy, hogy az angolokat most egy tucattal több kocsi kíséri, a melyeken egész bur családok vannak. Ugyane lap szerint *Milner* fokföldi kormányzó, hacsak valami előre nem látott dolog közbe nem jön, a jövő hónap elején megy Angliába.

De fejemet lehorgasztva siettem hazafeté.

A mezők fűszálai, a himes virágok, az ut göröngyei, melyeken tekintetem tova siklott, mintha csufos mosolylyal bámultak volna reám.

A szellő is, mely futásomban arcomat érintette, mintha azt suttogta volna a fülemben: ostoba . . . ostoba . . .

Hallottam többször, hogy hal'kan a nevenemen szólitasz, de lángoló szemekkel olyan féltelmes voltál. Azt hittem, vétkezem, ha visszatérek hozzád.

Messze tőled megálltam egy elrejtett zugban s visszaneéztem.

. . . Te a gyepre dőlél és — zokogtál.

Rám se néztél ezóta. Nem jöttél ki többé a rétre. Pedig mennyire vágytam utánad! Napnap után elbarangoltam a házatok tájékán, csak hogy egy percre is megpillanthassalak. Hány édes gondolatot, mennyi sóhajást, epedést, szerelmi dalt regéltem a réti virágainak, lanyha fuvallom szárnyára bizva, hogy mindennek elsusogja . . .

De te nem érted a virágokat, meg a szellő susogását. Te sokkal szenvedélyesebb vagy, sem hogy a zefírek suttogásával beérsz.

Ah, nagyon gyötört az a tudat, hogy néhányszor egy csinos huszárönkéntest láttam hozzátok besompolyogni. Deli fiu, akinek karcsuderekán szépen feszült a zsinóros attilla; de föl-fölbuggyanó féltékenységet lecsöndesített

A kínai mozgalmak.

London, április 20. A *Standard*-nak jelentik Sanghaiból, hogy az állami vizsgák felfüggesztése Csekiang tartományban zavarokat okoz. A diákok azzal fenyegetőznek, hogy fölgyújtják a jáment és elkergetik a mandarinokat. A *Morningpost* jelenti Sanghaiból: *Lihungcsang* és a szszi kormányzó memorandumára a császár e hó 17-én rendeletet bocsátott ki, a mely utasítja *Liu* tábornokot, hogy vonuljon ki Pecsiliből.

A köszén.

London, április 20. Nagy-Britannia bányászövetségének végrehajtótanácsa, a mely a királyság összes bányakerületeit képviseli, egyhangulag elfogadott egy határozati javaslatot, a mely azt mondja: A királyság bányatulajdonosait nagyon nyugtalanítja a kormányzat az a javaslata, hogy a köszénre kiviteli vámot veszenek ki. Az ilyen megadóztatás azonkívül, hogy a királyság valamennyi bányakerületére visszahatna, éppen a fő export-kerületeket károsítaná igen nagy mértékben és nemcsak a munkaadók, hanem a munkásoknak is nagyon ártana. Ez által a birodalom nagykereskedése a külföldi köszénnel való versenyben súlyosan károsodnék.

A Fülöp-szigetek.

London, ápr. 20. A reggeli lapok jelentik Manilából, hogy *Aguinaldo* kiáltványt bocsátott ki, a melyben az Egyesült-Államok alattvalójának vallja magát és felszólítja honfitársait, hogy kövessék példáját. Az amerikaiak meghódolásának napját azzal ünnepelték meg, hogy 1000 hadifogolyt visszaküldtek hazájukba.

Egyről-másról.

(Felekiné búcsúja. — Pálmai Ilka. — A királynapok. — A bécsi ünnepek. — Két menyasszony-jelölt.)

Az Aradi Közlöny számára írta:

Vay Sándor gróf.

Budapest, április 20.

Ennek a hétnek művészi eseményét *Felekiné* Munkácsy Flóra bucsuja képezte. Az érdekekben gazdag művész *Ohnet Serge* Panin-jában bucsuzott el a budapesti közönségtől. Az óváció, a melylyel közönségünk a budapesti művésznőt fogadta, méltó volt színházbáráro publikumunkhoz, a mely, ha feledékeny is néha, de nem egészen háládatlan.

Nemcsak nagy szolgálatok, de rendkívüli művészi sikerek is kapcsolódnak Feleki-

azt a tudat, hogy örök hűséget esküdtünk egymásnak.

És mégis! Minél gyakrabban járt hozzátok az az ifju, annál vadabban zajongott szívemben az indulat. Olyan gyűlölet támadt bennem, hogy már a házatok tájékát se akartam látni. Vakon rohantam a vadonnak, mint egy üldözött mackó, akit az, tüske, faág megtépáz . . . És a szívemnek mégse tudtam parancsolni, mert arra a csapásra vitt, ahol két hete együtt futkároztunk az esti homályban. Arra a helyre vágyott a szívem, ahol te kicsorduló szevedélylyel leomlottál és csábosan biztattál, hogy forróban ölleljek, tüzebben csókoljalak . . .

Mintha a te kacagásod s két sarkantyú pengése hallatszott volna e szent hely felől? A hancurozásod és sikongatásod még föl-fölhangzott és én kővé meredten álltam meg. A lábam földbe gyökeredzett és a szívem dobogása olyan zajt ütött, hogy majd megsiketültem tele . . . Nem, nem, csak képzelődés, csak agyrém az egész!

A fájdalom és szenvedély mohó kitörésével rohantam oda, arra a szent helyre, ahova te csábítottál s ahol a puha pázsiton még látszott a heverő tested helye.

Leborultam és megcsókoltam e helyet. És a fűben hirtelen a te kis ezüst szived villant meg. Nini! Elvesztetted a szived! És én megtaláltam.

A réti virágok, a fák és bokrok lombjai, a

né multjához. A romantikus dráma virágzásai korában, a modern szimü diadalainak első éveiben Felekiné volt a divatos darabok legtöbbet tapsolt heroinája. Egyes alakításainak emléke fenn is maradt és fenn fog maradni, míg csak egy is él azok közül, a kik őt valaha látták. Az ötvenes években mint elbájolóan szép, viruló leány s mint fiatal asszony is valóságos missiot teljesített Felekiné. Azt, a mit Blaháné megtett a népszínházban, később azt tette meg Felekiné a *nemzetiben*. Szépségének bűbájával, hangjának édes varázsos légységével a kerepesi-uti muzsatemplomba csalogatta a főrendű világot. Nádasdyné, Batthyányné, az akkori mágnás-világ hangadó asszonyai rajongtak Felekinéért s egy comité alakult, a mely Barabás által meg is festette a szép fiatal művésznő arczképét.

Színházi esemény, de már kisebb kaliberű, az örökké sikkes *Pálmai* Ilka vendégszereplése is, a ki a Huszárcsiny Borcsájával ragadta el ismét a budapesti közönséget.

Egyébként Budapest meglehetősen csöndes; készül a nemsokára bekövetkezendő *királynapokra*.

A hó végén érkezik az udvar, s ebből az alkalomból az egész főrendű társaság Budapestre gyűlik össze. Gróf *Szapáry* Pál fényes táld ad, ugyszintén *Apponyi* Lajos udvarnagy is. A parkklub is rendez nagy ünnepséget. Szóval az idén is, mint már évek óta, a tulajdonképpen budapesti high saison májusban, a löversenyek évadján lesz.

Mostanában Bécsben összpontosult minden elevenség. Itt nagy ünnepélyek, theatre parée, bál, stb. volt a német trónörökös tiszteletére, a ki, mint a fama suttogja, egy kicsit háztűznézőbe is járt. Hohenzollern *Frigyes Vilmos* császári és királyi fenség, német koronaherceg, alezredes az első porosz gárda-gyalogezredben és ezred-tulajdonosa a 13. jász-kun huszárezrednek, két szép leány megtekintésére érkezett Bécsbe. Az egyik szép leány Habsburg Lothringeni *Erzsébet*, Rudolf trónörökös árvája, a másik Welf *Alexandra*, Ernő cumberlandi hercegnek, a hannoverai trónkövetelőnek leánya. A fiatal herceg még sohasem látta ezt a két fiatal hercegnőt. A herceg most lesz csak tizenkilenc éves, a két leány tizenhét és tizennyolc évesek. A regényben Pál és Virginia nem voltak fiatalabbak náluknál. Csak hogy ezek találkoztak a pálmalugasban a tengerparton s virágot szedve ismerték föl szerelmüket. De a hercegek és hercegnők szerel-

madarak, a lepkék s az erdő valamennyi rovarakja e percben talán mind engem lesett . . . s a kis kakukfü, mely erős fűszerszagát terjeszti, az apró nefelejtsek, a bütykös törzsű szádor, a pitykés gombokkal kérkedő bojtortján, a fűszeres páfrány s az éles nyelvű fűszálak talán mind azt zizegték: nini, elvesztette a szívét . . .

Sokáig forgattam a kezemben ezt a párányi jószágot és nem tudtam, sirjak-e vagy nevessek? Aztán tulboldogan függesztettem az óram láncára. Éppen a szívem tájékára.

Ez a boldogság szinte kicsapongó jókedvre hangolt. Elhatároztam, hogy e szivet használok fel az újabb közeledésre. Hozzád viszem és a lábaid elé rakom a magaméval együtt.

Ah, éppen a kaputok felé tartottam, mikor megint azzal az átkozott huszárönkéntessel hozott össze a balsors. Szórakozottságomban majd hogy belebotlottam s amikor ő a karjával félre tolt, egy szabályhoz hasonló karperec tünt föl a csuklójan, melyen épen olyan ezüst sziv ragyogott, mint a tiéd.

Ez szörnyű fölfedezés volt.

De ő is hirtelen megragadta a kabátom ujját és rám kiáltott:

— Hallja maga öcskös, honnan szerezte azt a szivet? Nema látja, hogy innen a karperecemről veszett el? Ez annak a párja!

. . . Oh ilike, hamis volt a te szived!

De nem löttem föbe magamat miatta.

meit a gothai almanakban szövik és a külügy-miniszterek intézik. Berlinben kihirdették a trónörökös nagykorúságát, következőleg meg is akarják háziasítani.

Atyját, Vilmost is megházasították annak idején. A nagyapa, az öreg császár és Bismark. És nagyon okos partint eszeltek ki számára, mert ritka olyan boldog házasság, mint a német császári páré. Hát ha ilyen házasságot tudott kieszelni Bismark, miért ne sikerülne ez Bülownak is? Hohenzollern és Hasburg még talán sohasem házasodtak össze. A legnagyobb akadály a vallás-különbség és Európában csak a Kóburgoknak van alkalmazkodó képessége, hogy lutheránusok, anglikánusok, római katolikusok és görögök is kerülnek ki a családból.

Pedig nagyon okos dolog lenne ily közeli rokonsággal megkötni továbbra és erősebben a két birodalom közötti szövetséget. Megszüntetné ez a két dinasztia közötti rivalizálást és kölcsönösen biztosítaná egymásnak a trónt. Hohenzollernre pedig rá férne a vagyon, mert bár országa hatalmas, állami pénzügyei virágzó, az uralkodó család nem gazdag, míg a Hasburg a Romanow-ház után leggazdagabb az európai uralkodók között.

A fiatal herceg és hercegnők azonban nem sejtik ezt. Gondtalanul öltözködnek a szép királykisasszonyok, csak azon törprengve, vajjon jó táncos-e, tud-e nyájasan bókolni, udvarolni a szép, sima arcú, szőke Hohenzollern? Vajjon ott lesz-e Amor is azon a fényes udvari bálon s a gyémántok alatt meg fognak-e dobogni a szívek?

Nehéz volna mindezekre megfelelni. Nehéz mesterség a politika, kevés köze van hozzá Amornak, pedig hát a szerelem maga is va banque—vagy ha:ot vagy vakot . . .

A megfejelt alkotmány.

(Reakcionárius irány a szerbeknél.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 20.

Sándor király tegnap, harmincegyedik évfordulóján annak, a mikor a törökök kivonultak Belgrád városából s az végre ismét szerb kézre került, kihirdette az új alkotmányt, melyet a most érvényben lévő 1869. évi alkotmány helyett már régebben kilátásba helyezett.

Az új alkotmány 108 szakaszból áll, melyek közül a legtöbb lényegében azonos a többi parlamentáris állam alkotmányával, azért külön föl sem említené. De vannak jellemző sajátosságai is ennek az új alkotmánynak, a melyek nagyon érdekesek s a melyek Szerbia szociális viszonyaiban lelke jórészt magyarázatokat.

Az új alkotmány megítélésénél nem szabad elfeledni, hogy ez az 1868-iki alkotmányon épül föl, sőt az utolsó szakasz, mely a miniszterekre, az államtanácsra, a pénzügyekre, a hadseregre s a község autonómiára vonatkozik, egyenesen abból van átvéve. De az 1868-iki alkotmány többi intézkedése gyökeresen át van alakítva. Ez az alkotmány ugyanis éppen liberális elveinél fogva vészthozó volt Szerbiára, melynek népe nem volt még elég érett és fejlett ahoz, hogy akkora szabadságot és önrendelkezési jogot megbirjon, a mekkorát neki ez az alkotmány nyújtott. Az ország 1868—1894-ig, a mikor azt Sándor király fölfüggesztette, ugyszólván állandó választási lázban volt. Kereskedelem, ipar, földművelés és az egész állami élet szenvedett ennek következtében. Sándor királynak végre is be kellett látnia, hogy Szerbia nem nyugat-európai állam. Ezért az új alkotmánynak konzervatívnek kellett lennie.

Ilyen is. Ha az ember nyugat-európai szemmel nézi, nem egy intézkedést talál benne mely az európai demokrata és szabadelvű alkotmányok intézményeivel szemben határozottan reakcionárius benyomást tesz. Különbösen is nem egységes koncepció, hanem heterogén közjogi elemek keveréke.

Az új alkotmány leglényegesebb újítása, melyet különben az „Aradi Közlöny“ már jelzett, az hogy a törvényhozó testület ezentul nem egy kamarából fog állani, mint eddig, hanem kettőből és pedig a képviselőházból, azaz a szkupstinából s a szenátusból. A képviselőház tagjainak száma 130, melyeket a szerb nép az alkotmány értelmében szabadon választ. Ezek közül Belgrád kettőt, Takova és Dobrinje városok egyet-egyet választanak, a többi képviselőt a választókerületek választják lakosságuknak arányában. Minden választói listán legalább egy jelöltnek kell lennie, aki akár Szerbiában, akár a külföldön egyetemi fakultást végzett. A választás titkos. Választó minden szerb állampolgár, a ki polgári és politikai jogainak birtokában van, 21 évet betöltött, állandóan Szerbiában lakik és legalább 15 frank egyenes állami adót fizet évente.

A mandátum érvénye négy év, de a mandátum megszűnik előbb is, ha annak tulajdonosa függő viszonyba jut az államhoz, vagy pedig ha egy különben megválasztható hivatalnok a mandátumának tartalma alatt előléptetik. A hivatalnokok ki vannak zárva a megválaszthatóságból, de megválaszthatók a semmitőszék, a főlebbviteli törvényszék s a legfőbb számvevőszék tagjai, a felső- és középiskolák tanári kara, az orvosok, mérnökök s végül azok a nyugalmazott, vagy rendelkezési állományba helyezett hivatalnokok, a kik valami fakultást végeztek. De nem választhatók meg a községi előjárók, az aktív katonák s a papok. Nem minden választó egyuttal választható is, mert a most említett eseteken kívül még azok a választók is ki vannak zárva a megválaszthatás alól, a kik még nem 30 évesek, nem tudnak írni és olvasni s nem fizetnek legalább 60 frank egyenes állami adót.

A szenátus 51 tagból áll. A szenátusnak de jure tagja a nagykorú trónörökös, a metropolita s a nesi püspök. A tagok közül 30-at a király nevez ki életfogytiglan és 18-at a nép választ és pedig Belgrád egyet s tizenhét választókerület is egyet-egyet. Szenátornak megválasztható vagy kinevezhető minden szerb állampolgár, a ki polgári és politikai jogainak teljes birtokában van, állandóan Szerbiában lakik, elmult 40 éves s legalább 200 frank egyenes állami adót fizet. A rangra legidősebb négy tábornok kivételével az aktív tisztek szenátorokká sem nem választhatók, sem ki nem nevezhetők. De papok megválaszthatók. Minden szerb választópolgár választói joggal bír a szenátus tagjaira vonatkozólag, de a cenzus erre nem 15, hanem 45 frank.

Az ország tizenhét választókerületre van fölosztva, s érdekes, hogy minden kerületnek, mint említettük, legalább egy olyan képviselőt kell választania, a kinek akadémiai képzettsége van; attól fél tehát Sándor király, hogy a képviselőház olyan tagokból állana különben, a kik sem írni, sem olvasni nem tudnak. Ez is egyike azoknak a furcsaságoknak, a minő nem egy van ebben az alkotmányban. Mert nyugat-európai fölfogás szerint a titkos választás s a választóhatósági jogok ez a megszorítása nem igen fér össze.

Van egyéb furcsaság is. Az új alkotmány ugyanis föntartja az „államvallás“ intézményét és kimondja, hogy a királyra és az uralkodóház tagjaira nézve kötelező az ortodox vallás, egyben „abszolút“ lelkiismereti és vallászabadságot biztosít minden polgárnak.

Az utolsó pillanatban, úgy látszik, belátta a király, minő vészthozó lehet az egész dinasztia, ha a trónöröklésből teljesen kizárja az oldalágakat s azért az örökösödési jogot az az eredeti tervétől eltérőleg úgy szabályozta, hogy az oldalágak férfi sarjai megelőzik az egyenes leányágot. Ez kellemetlen meglepetés a radikálisokra, a kik már előre örültek annak, minő erős alapot nyújt az új alkotmánynak az az intézkedése, mely az oldalágakat teljesen kizárja az öröklésből az Obrenovicok ellen való agitációra.

A király kilátásba helyezte az alkotmányban, hogy a királyi ház hárszabályait a törvényhozó testület elé terjeszti. A királyi trónraléptekor köteles esküt tenni az alkotmányra. A kiskorú trónörökös helyett az özvegy királyné a régens. Ha ez már nem él, úgy a királyi ház legidősebb oldalági tagja. Ha ilyen sincs, akkor a királynak joga van még életében régenszt kinevezni, de ha nem tette, akkor hálála

után tiz napon belül a törvényhozó testület választ az érdemes polgárok közül kettőt, a harmadik a szenátus akkori elnöke, a ki egyuttal az első régens.

Erdekes, hogy teljes gyülekezési szabadságot ad az alkotmány a polgároknak. A hatóságnak bejelentendő ugyan a gyűlés, de megtartható, mielőtt még ez a bejelentés ügyében határozott volna.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Vasárnap: Délután: A viceadmirális, operetta. Este: A piros bugyelláris, népszimű. (Páratlan bérlet.)

Hétfő: Stuart Mária, tragédia; K.-Hegyessi Mari vendégfelléptével. (Páros bérlet.)

Kedd: Lowoodi árva, dráma. K.-Hegyessi Mari vendégfelléptével. (Páratlan bérlet.)

Szerda: A bor, szimű. (Páros bérlet.)

Csütörtök: Kis mama, vígjáték. (Páratlan bérlet.)

Péntek: Coralie és Társa, bohózat. (Páros bérlet.)

K.-Hegyessi Mari.

— Az aradi színház vendégéről. —

1878 év szeptember havában Szabadkán tartózkodtam, mint Krecsányi szinigazgató titkára, a szini idény előkészítése végett. Véletlenül egy műkedvelő előadást néztem ott meg. Falu rosszát adta elő a színházban valami ipartársulati ifjuság. Nem sokat vártam ettől az előadástól, hanem a mit láttam, az annyira meglepett, hogy azt még ma sem tudom elfelejteni. Láttam Finom Rózsit egy bájos 15 éves gyermek, egy még alig kifejlődött leányka által személyesítve.

Hogy finom Rózsit egy kitanult, kacér teremtés, hogy régen rátermett hejehujára, azt én abban a percben mind elfeledtem; — csak azt az ártatlan leánykát láttam; azt a gyönyörű szívhez szóló hangját hallottam.

Mentül jobban akart a kacér menyecskehez hasonlítani, játéka annál ártatlanabbat mutatott.

Egész lényében bájos, mozdulatai természetesekek, játéka oly kedvesen együgyű volt, hogy bár semmit sem adott Finom Rózsiból, mégis magával ragadta az egész közönséget.

Csak ő neki tapsolt mindenki. Felvonás után magamon kívül rohantam a színpadra.

— Kisasszony, gratulálok! Határozott tehetség, nem volna kedve színésznővé lenni?

A vékonyka kis leány lesütötte nagy szemét és úgy megijedt, mintha a leckét kérdezte volna tőle a tanítója:

— No iszen, majd adna nekem az apám! Aztán meg, még iskolába járok . . . Hát igazán van nekem tehetségem? — kérdezte félénken.

— Oh kisasszony! válaszolám én az elragadtatás hangján, — vétkezik Isten ellen, ha nem jön mihozánk a színházhoz!

— Ott is eljátszhatom Finom Rózsit?

— No azt nem, hanem idővel más szerepeket, a melyekre tehetsége van!

— Tudja mit, majd meggondolom! — felelt valamivel bátrabban és kacagva elszökött, mintegy tudtomra adva, hogy: azt a bolondot nem teszem!

De mégis megtette: és hogy jól meggondolta, tanum rá K. Hegyessi Mari asszony, a nemzeti színház drámai művésznője, mert ő volt az a kis Finom Rózsit. *Rónaszéki Gusztáv.*

* Hegyessi Mari vendégjátéka. K. Hegyessi Mari asszony, a Nemzeti színház művésznője, kinek vendégjátéka a mult hétről betegsége miatt elmaradt, hétfőn déiben érkezik Aradra. Első vendégjátéka páros bérletre esik Stuart Mária címszerepében. Erre az előadásra a jegyek vasárnap válthatók meg. Kedden A lowoodi árva páratlan bérletben kerül színre Hegyessi Mari vendégjátékával.

* Gárdonyi Géza Aradon. E hét műsorán szerdán szerepel A bor, mely háromszor nagy közönség előtt került már színre. A szerdai elő-

adásra *Leszkay* igazgató meghívta a szerzőt, a ki egy barátjához írt levelében készséggel jelezte, hogy megnézi darabjának első vidéki előadását.

* **Ocskay brigadéros — megbukott.** Nem nálunk, a hol már nyolcszor is adták, mindig telt ház előtt, gyújtó hatással és fényes sikerrel, hanem *Nagyváradon*. A szigligeti színházban tegnap került színre a kuruc brigadéros tragédiája s azt írják róla az ottani lapok, hogy nagyon gyenge eredmény követte a társulat buzgalmát. A darab egészen hüvösen hagyta a publikumot, magyarul mondva — megbukott. Ennek okát a kritika a rossz szereposztásban keresi, na meg abban, hogy a tárogatót egy cseh muzsikusz futta, kinek a nyávo-gását valoban gyötrelem volt hallgatni. Egyik nagyváradi ujság így ír *Somogyi* Károly igazgatóról, ki a brigadéros szerepét játssza: *Somogyi*, az igazgató, mindent megtett, ami tőle tellett, pénzt, időt nem kimélt, a diszletek és ruhák pazarok voltak, *szebben* állította ki, a darabot, mint a *Vigszínház*. De *Somogyi*, a színész, nem állta meg helyét. Hja, az ember egyszerű fiatal, már pedig, aki a „tűz fejedelmét” adja, annak tüzesnek, erősnek, fiatalnak kell lennie, a hamu nem lángol, és nem gyújt, a gyöngeségnek nem hiszük, hogy a rombolásnak démona s az öregnek puha ágy kell és nyugalom, nem virraszt hat hétig és nem szereti úgy az asszony, aki szép és fiatal. A szerepét nem tudta, gyakran kínos szüneteket idézett elő, a sugó foglalta le egész figyelmét. Alakítása így erőtlén és hatástalan volt s mivel e szerep a darab gerince, hát a darab *Nagyváradon* nem ért el megfelelő hatást. Szóval idegen, vérszegény volt az egész előadás, labancul adták ezt a kuruc darabot...

* **Tapolcai Dezső**, a budapesti *Vigszínház* kitűnő művésze, a ki hosszabb ideig az aradi színtársulat tagja volt, e hét végén, vagy a jövő hét elején *Aradon* fog vendégszerepelni. Első fellépte a *Mozgó fényképek*-ben lesz, melyben a művésznak kitűnő szerepe van.

* **A Magyar Színház új titkára.** Számos kombinációval szemben a M—g arról értesül, hogy *Leszkay* András mellett a Magyar Színház új titkára *Palásthy* Géza, az eddigi ellenőr lesz. *Palásthy* évek óta áll a színház szolgálatában s alapos ismerője a színház belső ügyeinek, viszonyainak, a melyek érdekében mindig buzgó működést fejtett ki.

* **A megtépett babér.** „Endre és Johanna” *Rákosi* Jenő történelmi színművének előadása alkalmából *Sipulusz*, a szerző tesvéröccse, az országSZerte ismert humorista, mesélte ezt a vidám történetet: Őt-hat esztendővel ezelőtt valamelyik felsővidéki városkában elő adták a bátyám darabját: *Endre és Johanna*-t. Az előadás után a helyi lap hasábos ismertetést írt a darabról és a leghizelgőbb elismerésben részesített engemet. Többek között ilyenek jelentek meg a vidéki ujság referáciájában; „A mi pedig legjobban meglepett bennünket, az a komolyság, melylyel *Sipulusz* történelmi drámáját felépítette. A ki ismeri a kiváló humorista munkáit, nagy csodálkozással hagyta el a színházat. Senkinek sem fért a fejébe, hogyan képes egy mindig vidám, mindig jókedvű humoros tárca-író ilyen komoly drámai munkára.” Megmutattam a kritikát a bátyámnak, *Rákosi* Jenőnek, a ki persze jót kacagott a dolgon. Valaki beküldötte nekünk a színlapot és akkor megtaláltuk a nyitját ennek a osodálatos színházi kritikának. A színlapon ugyanis ez állott: „Endre és Johanna, írta: *Rákosi* Viktor” Így jutottam én, humorista létemre, drámai babérokhoz, a melyektől egy vidéki színigazgató és egy vidéki szerkesztő jóvoltából fosztottam meg drámairó bátyámat. De legalább megvigasztaltam azzal, hogy a dicséretnek amugy is — a családban maradnak.

* **Berliniek a Vigszínházban.** A *Berliner Theater* tagjai ma este a *Vigszínházban* vendégszerepeltek. A *Hentschel-fuvaros*-t játszották. A teg-

napi nap folyamán az a hír terjedt el a fővárosban, hogy a németországi színészek ellen nagy tüntetés van készülöben, amire való tekintettel a rendörség egész sereg detektívét helyezte el a színházban. A várt tüntetés helyett azonban váratlan óvációkban részesítette a közönség a német színészeket, mely óváció az egész estén keresztül tartott. A színészek valósággal elragadták előadásukkal a hallgató-ságot, mely nagyrészt is arisztokracia tagjaiból és a *Lipótváros* előkelőségiből állott s amely az utolsó helyig megtöltötte a színházat.

* **Patti Adélina.** A pár év óta visszavonulva élő színésznő *Párisban* a napokban egy jótékonysági hangversenyen fel fog lépni. A műsor szerint három számot fog *Patti* betölteni. Az érdeklődés a hangverseny iránt oly nagy, hogy két nap alatt a hirdetés után 22.000 frank áru jegy fogyott el.

* **Az Oratorium-Egylet** folyó hó 22-én *hét-főn* este 4 órakor próbát tart a templom-utcai polgári fiúiskola nagytermében. Az elnökség kéri a tisztelt működő tagokat, hogy teljes számban sziveskedjenek megjelenni. A próbák hetenkint *hét-főn* és *csütörtökön* tartatnak meg.

A király távirata.

(*Ferenc Ferdinándot beidéztek.*)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, április 20.

Az utóbbi napok legszenzációsabb eseményéről, a trónörökös politikai pártfogalását betetőző méltó eseményről kaptunk hírt.

Ferenc Ferdinánd trónörökös tudvalevőleg nejevel *Hohenberg* hercegnővel *Sratzban* időzött a napokban. Mint egy onnan jövő távirat jelenti, a trónörökös sürgönnyt kapott 6 felségétől, a királytól, a minek következményeképp a legközelebbi vonattal feleségével együtt *Budapestre* utazott, bár egész vasárnapig tervezték az ott tartózkodást.

Tehát a király táviratozott. A főherceg tegnapelőtti nyilatkozata volt bizonyára az indító oka a táviratozásnak. A trón tulajdonosa beidézi az örökösöt, hogy felelősségre vonja azért a nyilatkozatért, melylyel felzavarta a monarchia liberális érzelmű lakosságának a jövőbe vetett csendes bizodalját.

Való igaz egyes lapok ama kijelentése, hogy a jövőndő magyar királynak, minden pártpolitika felett kell állnia, tehát a trónörökös eme lépése egy elhírtelenkedett cselekvésnek tekinthető.

A bécsi lapok egynemelyike egyhiteni akarja a dolgot, még pedig azzal, hogy a trónörökös befolyásolták az ismert nyilatkozat tételére. Az ultramontán *Reichspost*, erre vonatkozólag ma azt mondja, hogy ez a hír valótlán, mert a főherceg maga értesítette a *Schulvereint*, hogy óhajtja a védnökség elvállalását, miután meg van győződve ezen egyesület számos évi válasos és hazafias működéséről. E kijelentés után, a katolikus *Schulverein* eddigi védnöke: *Rösler* dr. püspök leköszönt a tisztségről s a szokásos kérvényt intézte az egyesület elnöksége nevében a főherceghez a védnökség elvállalására. A kérvény megérkezte után a főherceg audienciára rendelte az elnökséget. Mint értesülünk, — mondja a *Reichspost*, — a főherceg, dr. *Schwartz* köszönő beszédére nyomtatékkal jelentette ki, hogy ezen tisztséget „saját iniciatívájából” vállalja el. Senki, sem személyiség, sem egyesület, sem párt, nem befolyásolta a főherceget ezen szándékában.

Ha a saját jószántából tette *Ferenc*

Ferdinánd, annál kellemetlenebb lehet ez úgy magára, mint az ország nem klerikális érzelmű elemeire nézve.

A klerikálisok talán az egyedüliek az egész világon, akik folyton, folyvást anarchista színezetű, rettentő nagy és fölötte visszatetsző fegyverekkel küzdenek vélt igazságuk mellett. — A mi magyar *Zichy* Nándorjaink is, bármikor alkalmuk nyílik, beleviszik az uralkodó személyét, vagy az udvar valamely tagját a pártküzdelembe, hogy hangzatos frázisokkal elbódíthassák a könnyen hajló embereket.

Amíg az elvek tisztességes küzdelem árán jutnak diadalra, vagy tisztességes uton igyeksenek oda jutni: le a kalappal. Minden elv szép és magasztos, ha tiszta a célja és a becsületesség zománca látszik kívülről. De a legjobb ember sem foghatja ezt a klerikálisokra, legyenek azok magyarok, vagy osztrákok, vagy akár afrikander hottentották. A megrögződött kafir szellem járja át őket és a másik párt zászlajának lábball tiprása az egyedüli életcéljuk.

Sikerült nekik *Ferenc Ferdinándot*, az ifju, könnyen lelkesülő trónörökösöt a maguk zászlajának megnyerni.

Ez mind helyes volna. Nincs is szavunk az ellen, ha egyes pártok tagokat, hívőket gyűjtenek maguknak.

De a trónörökös személyisége sokkal szentebb valami, semmint hogy egy meghatározott „verein”-nak, mely tudvalevőleg a klerikalizmus melegágya, az élére álljon. Elvész az a magasztos levegő, mely kell, hogy a trón örökösét övezze, ha a nép egy részének áll csak az élére, nyíltan hadat üzenve a monarchia háromnegyed részének, nyíltan kikiáltva, hogy ő ezt, meg azt az elvet vallja, tehát le a „*los von Rom*”-mal.

A trónörökösnek sem joga, sem különös oka nincs arra, hogy pártállást foglaljon el. Hogy ne menjünk tovább, *Ferenc Ferdinánd* egy ezred katonaságnak aktiv parancsnoka, tehát politikai szereplésre nem vállalkozhatik még akkor sem, ha egyuttal trónörökös.

Most már mi is elhisszük, hogy nem kérdezett senkit, mikor azt a nyilatkozatot tette a *Schulverein* elnöksége előtt. A saját iniciatívájából tette és bizonyára el fogja ismerni ezt a király előtt is, a ki ime „beidézte” a főherceget a színe elé.

A király, mint már számtalanszor alkalmunk nyílt tapasztalni, amilyen jószívű ember, ép oly kemény is tud lenni, ha a körülmények úgy kívánják. Előre is megjósolhatjuk, hogy a legközelebbi napok szenzációja a *Schulvereinnal* megint összefüggésben lesz, de azzal a hozzátevéssel, hogy a trónörökös — lemond a nagy port felvert védnökségi tisztségről.

Mint egy késő éjjel érkezett táviratunk jelenti, *Ferenc Ferdinánd* a mai napon nem érkezett a fővárosba. Ugy hírlik azonban, hogy a trónörökös a *Linz* melletti *Helmans-Ödt*-be érkezik hosszabb tartózkodásra.

EGYESÜLETI ELET.

(*) Az aradi *Lloyd*-társulat holnap, vasárnap d. u. 2 órakor tartja meg saját helyiségében rendes évi közgyűlését, melyre ez uton is felhívja a társulati tagok figyelmét az elnökség.

(*) **A székely-asztaltársaság** holnap, vasárnap este hét órakor a Vadember vendéglő helyiségében fontos értekezletet tart, a melyre a tagokat minél számosabb megjelenésére kéri az elnökség.

(*) **A bur-asztaltársaság.** Az aradi bur-asztaltársaság vasárnap este 8 órakor *Földesi* Lajos Halász-utcai vendéglőjében értekezletet tart, melyen egy nyári multság rendezése ügyében határoznak.

(*) **A Rudolf-asztaltársaság** felkéri az összes tagokat, hogy vasárnap délután 4 órakor minél nagyobb számban megjelenjen szíveskedjenek a rendkívüli közgyűlésen.

(*) **Az Egyenlőség** szabadsághősöket segélyező asztaltársaság vasárnap este 7 órakor *Aliman* Tibor vendéglőhelyiségében értekezletet tart. Kéri a tagok megjelenését az elnökség.

(*) **A magyarországi munkások** rokkant- és nyugdíjgyűlés aradi fiókjá vasárnap a rendes befizetés után, délután öt órakor választmányi ülést tart, melyre a fiók minden tagját meghívja az elnökség.

(*) **A jókedv-asztaltársaság** vasárnap este hét órakor *Schiffert* vendéglőjében értekezletet tart, melyre a tagokat meghívja az elnökség.

Végtárgyalás akadályokkal.

(A Tóth-Kaciány párbajügy.)

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —
Budapest, április 20.

A múlt év szeptember 15-én tárgyalta a budapesti büntető törvényszék *Kaciány Géza* tanár és *Tóth Béla* hírlapíró párbajügyét. A tárgyalás folyamán *Kaciány* egy sértő tartalmú levél felolvasásába kezdett, mire *Tóth Béla* izgatottan ugrott fel a vádlottak padjáról s a haragtól sápadtan kiáltott ellenfelére:

— Hazudik! Ön egy nyomorult gazember!

Az elnöki rendreutasítás után aztán a tárgyalás további folyama zavartalan volt. A törvényszék *Kaciányt* 14 napi, *Tóth Bélát* pedig 2 napi államfogházra ítélte.

Rá egy hétre a két ellenfél, a tárgyaláson elhangzott sértésért újból szembe került egymással a vivőteremben, hol ismét fegyverrel mérköztek meg. A párbajban úgy *Kaciány*, mint *Tóth Béla* megsebesültek. Ezért a második párbajért ma vont a felelősségre a viaskodó feleket a büntetőtörvényszék *Eördögh* bíró elnöklete alatt.

A tárgyalás elején elnök figyelmeztette a feleket, hogy a tárgyalás folyamán ovakodjanak minden olyan nyilatkozat tételtől, amely talán heves jelenetekre szolgáltatna alkalmat. Ezt annyival is inkább figyelmebe ajánlja a feleknek, mert ez a mai párbajügy is egy végtárgyaláson történt összeszólalkozás következménye.

A vádak felolvasása után *Kaciány Géza* vádlott kihallgatása következett.

— Bünsnek érzi magát, hogy párviadalt vívott?

— Igen s meg is sebesítettem *Tóth* urat.

— Mi volt a jelen eset előzménye?

— A múlt év szeptember 15-én tartott végtárgyaláson, amelyen mindkettőnk párviadalt vétségeért vontak felelősségre, én egy levelet akartam felolvasni. Alig kezdtem bele ennek felolvasásába, *Tóth Béla* ur felugrott a vádlottak padjáról s felém kiáltotta:

— Nyomorult, gazember!

Az elnök ezért úgy öt, mint engem is rendreutasított, öt azért, mert sértegetett, engem pedig azért, mert erre állítólag okot szolgáltatottam.

Ezután elmondta, hogy megbízottjaival dr. *Schulhoz* Géza és dr. *Olsavszky* Lajos ügyvédekkel elégtételt kért *Tóth Bélától*, aki *Vérszi* Józsefet és *Hentaller* Lajost nevezte meg ségedeiül. A ségedek kardpárbajban állapodtak meg s ezt szeptember 22-én a Fodor-féle vivőteremben meg is vívták. A párbaj előtt *Ka-*

ciány kijelentette, hogy ha *Tóth* tőle bocsánatot kér, eláll a fegyveres elégtétel kéréstől. *Tóth Béla* erre nem volt hajlandó, mire megverekedtek. A párbajban *Kaciány* az arcán könnyű, *Tóth Béla* pedig a fején súlyosabb sérülést szenvedett.

Tóth Bélát hallgatta ki ezután a törvényszék.

— Bünsnek érzi-e magát? — Vívott párbajt?

— Párbajnak nevezett műveletet hajtottunk végre.

— Képes-e a dolog előzményeit minden izgatottság nélkül elmondani? Figyelmeztetem azonban arra is, hogy megmondhatja azt is, hogy nem kíván nyilatkozni.

— Nincs semmi mondani valóm. — felelt *Tóth*.

Ezzel a bizonyítási eljárás véget ért s *Keserü* dr. alügyész vádbeszéde után a törvényszék úgy *Kaciányt*, mint *Tóth Bélát* egyenkint 5—5 napi államfogházra ítélte. *Kaciány* megnyugodott, *Toth Béla* felebbezett az ítélet súlyossága miatt. Az ügyész is megnyugodott.

Előkelő szélhámósok.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —
Arad, április 20.

A bécsi rendőrséghez — mint azt a minap megirtuk — a legutóbbi időben sűrűn érkeztek feljelentések kerékpár-tolvajlások felől. A tolvajlásokat nagyjából a főposta épület előtt követték el.

Folyó hó 3-án a főposta előtt egy fiatal embert fogtak el, éppen akkor, midőn egy kerékpárt elemelt. A tolvajt a rendőrségre kísérték s midőn kikutatták, egy harapófogót találtak nála, a melylyel a kerékpárokat elzáró láncokat vágta ketté.

Az elfogott nemes *Streng* Györgynek nevezte meg magát s azt mondta, hogy foglalkozásra nézve végzett építőmester. Lakásán tartott házkutatás alkalmával több kerékpárról zálogcédulát találtak, ezenkívül sok hamisított szolgálati bizonyítványt és egy igen érdekes levelet.

A levél *Berghoffból*, 1900. Szilveszter napjáról van kelteztve. A levélben a megszólítás „Kedves fiam!” s aláírva *lovag Streng*. A levélben az öreg nemes megható hangon arra kéri fiát, hogy jöjjön haza s vegye át birtokának kezelését. Biztatja, hogy hazatérés esetén egy kitűnő házasságot ajánl neki.

A rendőrség erősen kutatja a titokzatos s magát főuri családi tagnak mondó bűnös származását és nem eredménytelenül.

Ugyan azon a napon, midőn *lovag Streng* get elfogták, eltűnt az osztrák fővárosból egy *Kurt Rettig* nevű betegsegélyező egyesületi alkalmazott. Az ennek lakásán tartott házkutatás alkalmával szintén becsapott kerékpárokról szóló több zálogcédulát és egy *lovag Streng* nevére készült gummibélyegzőt találtak.

A rendőrség kutatása a két jeles alak után a következőket eredményezte. *Lovag Streng*et hívják tulajdonképpen *Kurt Rettignek*. A magát *Kurt Rettignek* nevező egyén nevét, még nem tudják. *Lovag Streng* alias *Kurt Rettig* egy már többszörösen büntetett veszedelmes szálhámós, a mi kitűnt különösen a lakásán talált számtalan hamis okmányból.

A két jó madár különböző ajánló levelet hamisított s ennek segítségével csapott be sok embert. Ezen kívül egy vendéglői szakácsnétól 1470 koronát csaltak ki azon címen, hogy *Kurt Rettig* nőül veszi őt. Egy tejárusitónőtől hasonló címen 400 koronát zsákmányoltak el.

A zálogcédulákból kitűnik, hogy a szálhá-

mosok a múlt év október 20-án hat lopott kerékpárt zálogosítottak el.

Streng György és *Kurt Rettig* junius hónapban jöttek Bécsbe Németországból. *Streng* a börtönben ül, megszökött társát azonban mindezeidig nem sikerült feltalálni.

A nazarénus bűnhődjék.

(Javaslat az igazságügyminiszterhez.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 20.

Vajna Károly, a szegedi kerületi börtön igazgatója két esztendővel ezelőtt nagyfontosságú felterjesztést küldött az igazságügyminiszternek, mint felettes hatóságának, a nazarénus rabok sorsáról és a fegyverfogást megtagadó hadkötelesek dolgairól.

Tudvalevő, hogy a fegyvert nem fogó nazarénusokat nehéz börtön büntetésekkel sújtja a katonai bíróság. Jelenleg is harmincnégy ilyen ujhitű hadköteles van a szegedi börtönben, a hol különféle iparágaknál foglalkoztatják őket. A nazarénust, ha a rászabott büntetést leülte, újból kaszárnyába viszik, hogy a fegyvert adjanak a kezébe. A nazarénus ismét megtagadja a katonai engedelmséget és megint több esztendei börtönt mérnek a fejére.

Ezen a lehetetlen állapoton segitendő, megszívlelésre méltó javaslattal állott elő az alapos tudású börtönigazgató, aki felterjesztésében ezeket írta.

„A nazarénusokra a fegyverfogás megtagadása miatt hadbírósiágilag kiszabott szabadságvesztés büntetésnek egyáltalán nincs meg a kívánt hatása. Nincs meg sem azokra nézve, a kik a büntetés végrehajtatik s a kik a büntetés kiállása után épp oly kevéssé lévén hajlandók fegyvert fogni, mint annak előtte, újabb eredménytelen büntetésnek teszik ki magukat, sem pedig a többi hitsorsosokra nézve. Sőt ez a büntetés az elítélteket a martírság dicsfényében tüntetvén fel a nazarénusok szemében, még buzditólag hat rájuk, a helyett, hogy elrettentené őket.”

Elmondja továbbá a börtönigazgató fölterjesztése, hogy az elítélt nazarénusok terjesztik hitelveiket és tapasztalatai szerint sikerrel. Már csak ezért is államfogházban kellene elhelyezni őket, eltekintve attól, hogy nem közönséges gonosztévők, akiket lealacsonyító börtönbüntetéssel kellene sújtani.

„Szükséges volna — ugymond ezután — hogy a fegyverfogása miatt ugynevezett „függelemsérsért” hadbírólag elítélteken a büntetés egy, külön e célra szolgáló katonai fogházban, vagy valamelyik erre alkalmas kir. orsz. letartóztatási intézetben (pl. a lipótvári fegyintézetnek elkülöníthető részeiben) hajtassék végre, addig is, míg a kérdéses bajon gyökeresen segítve lesz.”

Azt ajánlja a fölterjesztés, hogy a nazarénusokat olyan katonai szolgálatra rendeljék be, melyek fegyverfogást nem kívánnak. Ilyen szolgálat van az egészségügyi csapatoknál, a ménlovasoknál, a remonta telepeken, az élelmezési raktáraknál stb. „Ahol azonban — így folytatja — az ezen kedvezményben részesülők kétszer, vagy háromszor olyan hosszú ideig köteleztetnének tényleges szolgálatot teljesíteni, mint a fegyver alatt szolgáló katona. A jelenlegi állapot ellenkezik az állam érdekével; a rendszer tehát, mely ezt előidézte, nem racionális, de az igazságba is beleütközik, tehát nem humánus.”

Erre a fölterjesztésre az igazságügyminiszteriumból *Vajna* Károly igazgató azt a bizalmas értesítést kapta, hogy javaslatát áttették a honvédelmi miniszterhez, akinek természetesen még a közös hadügyminiszterrel is értekezni

kellene, mielőtt ebben a nehéz kérdésben állást foglalhatna. Mindenesetre kívánatos volna, ha a miniszterek mielőbb határoznának, meg-egyezésre jutnának és sok jóra való ember során az állam jótékony hatalmával javítanának.

SPORT.

+ **Foot-ball.** Az aradi Athletikai Club holnap, vasárnap délután 3 órákor a waggongyár melletti játéktéren football traininget tart. A kilátásban levő matchre való tekintettel a játékosoknak teljes számban leendő megjelenését kéri a kapitányság.

+ **A Kárpát-Egyesület bajban.** Az Országos Kárpát-Egyesületet a belügyminiszter ma érkezett leireta szerint feloszlattatni rendelte. Ez intézkedést azzal okadatulja a miniszter, hogy a vizsgálat adatai szerint az egyesület alapszabályszerű működését egyáltalán nem fejtett ki. — Hangsúlyozza a miniszter, hogy mintegy öt éven át az egyesület ügyeit és pénzügyeit egyetlen ember intézte, a helyett, hogy az egyesület véglegesen megalakult és tisztikart választott volna. Ez az ember önhatalmulag rendelkezett a vagyonnal és alapos a gyanu, hogy az egyesület bevételeinek egy részét saját céljaira fordította, annyival inkább, mert a vizsgálat alkalmával a vagyoni állapotról még tájékozást sem volt képes nyújtani. A miniszter elrendeli tehát, hogy az összes iratokat a hatóság foglalja le és a királyi ügyészséghez tegye át.

A képtárlatról.

(Nem megfigyelések.)

Arad, április 20.

Mióta a kereskedelmi akadémiában képek is vannak kiállítva, igen sok ember járt föl és igen sokan foglalkoztak tehenekkel és tájképekkel, mert mint már jeleztük, a tehen és tájkép volt túlnyomólag képviselve a kiállításon.

Holnap becsukják a tárlatot, ünnepélyesen, mint ahogy illik is egy oly nagy káoszt fölvert nyilvánosság momentumhoz. Akik ezután tájképeket és teheneket akarnak látni, ingyen láthatják részint Bajban, részint Uj-Aradon. Ezek a tehenek és tájképek valószínűleg szebbek és hatásosabbak lesznek, mint a tárlaton mutatott egynéhány hason-zsánerű historia.

A képeket leszedik a szépen diszitett falakról és elviszik innen Temesvárra, hogy ott is megcsodálják őket, megfigyeljék őket. Nem marad itt az egész kiállításból más, mint az az élő kép, aki a jegyeket adja a belépni óhajtóknak csekély harminc krajcár ellenében, no meg a veterán bácsi, aki a drága pénzen vett jegyeket elveszi a belépőktől, alig hogy megváltották.

Egyezer ötven ember nézte meg a kiállítást egy hónap alatt és tizezer korona értékű képeket vettek meg a mecenások, akiknek még arra is telt.

A szép hölgyek tehát visszatérnek a korzóra mutatkozni, mert eddig a ruhákat a képtárlaton mutatták be egymásnak, no meg egy másnak.

Elviszik a „Mákvirágot“ is, mert nem az akadván aki megvegye magának, nem hagyhatják itt maguk. Az az ifju, aki szerelemre gyuladt iránta, — mint értesülünk — valószínűleg utána megy Temesvárra, mint ez már egy jó nevelésű szerelmes legényhez illik. Nem is olyan kellemetlen dolog egy képbe szeretni. Csupán az a hátránya van az élőkkel szemben, hogy nem tudja elrebegni a boldogító igent, de viszont az az előnye van, hogy nem tesz szemrehányásokat az udvarlónak és nem is kell feleségül venni.

Tehát becsukják a tárlatot. Mi nem állunk a végzet útjában, csak a végzet ne állna a mi utunkba elykor. Nehéz lesz beleszokni majd a képtárlatalanságba, de a jó öreg veterán majd csak tovább sétálgat a Salac-parkban, mint annak előtte minden tavasszal és ha a véletlen egy tehenet vagy egy kecskét hajt az útjába, visszagondol a tárlatra, ahol annyi rettenetes unalmas órát töltött. Mert megváltjuk már most, az öreg veterán, a kiállítások ez

elmaradhatatlan kelléke, nagyobbára szundikalva töltötte idejét, nem lévén kitől elszedni a jegyeket.

Azoknak a megkönnyebbülésére, akik minden napi vendégek voltak a tárlaton, előre jelezzük, hogy pünkösdkor itt lesz az aranszaju plebános, Hock János, hogy egy új kiállítást készítsen elő. Tehát nem sokáig leszünk árvák, csak bizalom!

Szekulusz.

A Nemzeti Szalon legújabb vezetői

(Hock helyett Vészi József.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, április 20.

Aligha volt évek óta oly izgatott ülése a Nemzeti Szalon-nak, mint ma délután. Hock János, ki hosszú időn keresztül egyik vezetője és életelő lelke volt a főváros ez előkelő művészeti egyesületének, tudvalevőleg kijelentette, hogy az általa elfoglalt alelnöki tisztől vissza lép, csak hogy már egyszer helyeálljon a béke s a Szalon minden pártoskodás és személyi tekintetektől menten teljesíthesse feladatát. Hockot e kijelentés dacára sem akarták el ejteni az ő emberei s így történt, hogy a mai ülés óriási izgalom és feszült várakozás közt ment végbe.

Rendkívül nagy számban jelentek meg az ülésre a Szalon tagjai, a kik kisebb-nagyobb csoportokba osztva tárgyalták a választás esélyeit. Beszélték, hogy tegnap éjjel Hock ellen egy erős párt szervezkedett, mely a művészetpártolói székbe Vészi József országgyűlési képviselőt akarja bejuttatni. Ez a párt ma reggel leveleket küldött szét a Nemzeti Szalon összes tagjainak, arra kérve őket, hogy művészeti érdekből Vészire szavazzanak. Hock hívei, a mint tudomásul vették ezt a manővert, erélyes agitációt indítottak és elhatározták, hogy Hock mellett lemondási szándéka dacára is hiven kitartanak.

Meglehetősen izgalmas volt tehát már a gyűlés megnyitása előtt a hangulat, főleg akkor, mikor Andrassy Gyula gróf az elnöki széket elfoglalta s pár szóval az ülést megnyitotta.

Közvetlenül ezután Hock János kért szót. Hivatkozott azokra az eredményekre, melyeket a Nemzeti Szalon a legutóbbi három év alatt az ő vezetése mellett elért. Anyagilag rendbe jött, de erkölcsi sikerei is vannak, mert az ország tizenöt városában képkiallítást rendezett s a vidéken sikeres művészi akciót indított meg. Büszkén hivatkozik arra, hogy mindez az ő érdeme s hogy ő keltette fel az országban a művészet iránt való érdeklődést.

Percekig tartó eljenzés után rátért a személye ellen megindított hajszára. Nem volt ő tyrannus, mint a hogy ellenségei nevezni szeretik, csak erélyes kézzel vezette az egyesületet s hogy erre szükség volt, eléggé igazolja az eredmény.

Hock hívei ismét lelkesen éljeneztek, míg az ellenpárt tombolt, közbekiabét, sőt pissegegek is voltak hallhatók.

Most Andrassy Gyula megköszönte a Nemzeti Szalon tagjainak a régi vezetőkbe helyezett bizalmát s a maga és tisztársai nevében leköszönt, átadva a korelnöki széket Bélavári Burghardt Konrádnak.

Erre megkezdődött a szavazás, a mely titkosan ment. A Hock-pártiak piros, a Vészi-pártiak fehér cédulákat tettek be az urnába.

Másfél óráig tartott, míg a szavazólaponkat összeolvasták. A szavazatszedő küldöttség működése alatt híre járt, hogy Hock kisebbségben marad, de azt is beszélték, hogy ellenkezőleg, előnyben van Vészi felett.

Tetőfokra hágott az izgalom, mikor a vá-

lasztás eredményét kihirdették. E szerint beadatott 118 szavazat. Elnökké újból és egyhangulag Andrassy Gyulát választották meg, művészi alelnökké pedig Csók Istvánt 117 szavazattal. A művészetpártoló-alelnöki helyre Vészi József 60, Hock János 55 szavazatot kapott, így Vészi öt szavazattal győzött a régi alelnök felett.

Viharos eljenzés, tombolás, majd fülsiketítő pissegezés támadt a teremben, mikor ezt az eredményt kihirdették. Hartmann Elek dr. ügyvéd nehezen tudott csak szóhoz jutni. Az alapszabályok 7. §. értelmében óvást emelt Vészi megválasztása ellen.

Hock János kijelentette, hogy meghajol a többség akarata előtt s kéri Hartmannt, vonja vissza az óvást. Ez meg is történt.

Andrassy Gyula általános eljenzések közt kijelenti, hogy az elnöki megválasztást köszönettel elfogadja.

Hock János még egyszer felszólalt, hogy megköszönje azt a támogatást, melyben barátai részesítették. Mielőtt a Nemzeti Szalon-ból távoznék, indítványozza, hogy azokat a kiváló művészeket, kik a nemzetközi kiállításban részt vettek, válassza meg a Szalon disztagjaivá. Az indítványt egyhangulag elfogadták.

Késő este ért véget a még mindig izgatott hangulatban lévő közgyűlés, melynek résztvevői az események zajos megbeszélése közt oszlottak szét.

Köröm- és egyéb kinövések,

vagy:

ki a gentleman?

Londonból táviratozzák: Az angol ifjak elhatározták, hogy ezentul „V“ alakban növesztik a körmüket és azokat, akik ezt nem cselekszik, nem ismerik el gentlemannak.

Az angol aranyifjuság immár kiverte a divatterjesztést a párisiak kezéből és minden valamire való divat Londonból jön a kontinensre.

A főnti távirat csak megerősíteni látszik eme feltevésünket. — Elhatározták az angol divat-csinálók, hogy „V“ alakban növesztik a körmüket, ami elvégre szép határozat, különösen az angolok részéről, akiknek jelenleg úgy látszik, a körmük aljáról való gondjuk a legnagyobb.

Képzeltetni, milyen debatt folyt azon a határozathozó gyűlésen, ahol ezt a világra szóló körömtörvényt hozták. Bizonyára akadt a gentlemanok között olyan is, aki elvből azt akarta létrehozni, hogy ne legyen uriember, a ki nem „K“ alakban növeszti rózsaszínű körmét. Viszont bizonyára voltak olyanok is, akik a „Z“ betű mellett foglaltak állást.

Elképzeltetni miféle kinövések származnak még ott a miszterek hazájában. Ha itt volna az a bizonyos jósoló rabbi, bizonyosan megjósolná a következőket ebből kifolyólag:

Pár hét múlva az angol ifjak elhatározzák, hogy aki nem növeszti minden hajszálát „A“ alakban, az nem gentleman és aki a fülét nem piszkálja egy „B“ betűvel, az szintén nem gentleman.

Egy-két hónap múlva pedig még tovább mennek: Aki a bajuszának északi végén lévő csomójában rejtőző hajszálát nem „C“ alakban kunkoritja, az nem mehet tisztességes emberek közé. Viszont ha a gallérja nem „O“ alakú, az nem lehet tagja semmiféle uri klubnak, a ki azonban nem „E“ betűvel beszél folyton, az egyszerűen nem tisztességes ember.

Továbbá: aki a szemöldökét nem „F“ betű formára növeszti, azt az utcán bárki leteperheti és a sarki hordár köteles rákiabálni, hogy „szervusz pajtás.“ Az orrát minden embernek

„G“ betűre kell növelnie, a lábujját pedig „H“ betűben, a térdeit esetleg „X“-ben.

Szóval az egész ábécén végig fog nyargalni az angol ifjúság, ami igen szép és üdvös dolog. Legalább újból lehet róluk beszélni a — délafrikai vereségek után.

Iparosok banketje.

(A lemondott előljárók ünneplése.)

— Az Aradi Közlöny tudóstóljától. —

Arad, április 20.

Az aradi iparosok tekintélyes része ma este társasvacsorára gyűlt össze a Vass-venedéglő éttermében, hogy óvációt rendezzen az ipartestületi előljárásról lemondott iparosok tiszteletére.

Nem sértjük meg az ipartestület vezetőségét és azokat, kik a lemondott előljárók helyeit az ipartestületben betöltik, ha azt mondjuk, hogy az aradi iparosság tekintélyes elemét képezte az a száznál több iparos, kik ma az ugynevezett disszidenseket ünnepelték. Feltétlenül becsülendő a lelépett előljárásági tagokban az, amit Probszt Mihály pohárköszöntőjében hangoztatott is, hogy nem a visszavonás és nem az ipartestület mostani előljárása ellen való állásfoglalásra és ellenségeskedésre szakadtak el a törzstől, mert őket csak egyéni szempontok vezették eljárásukban. Sőt most már ilyen körülmények között *legfőbb kötelességünknek ismerik minden erejükkel támogatni az ellenfeleket*, akik szintén iparosok s akik hasonlóképen az iparosok érdekeiért munkálkodnak.

Ez volt a banketten elhangzott beszédek tenorja s hogy mennyire visszhangra talált a jelen voltokban, azt legjobban mutatta az megmegújuló éjenzés, amely a felköszöntöket követte.

A vacsorán Glück Károly állott fel elsőnek szólásra. Megköszönte iparos társainak, hogy ilyen tekintélyes számban jelentek meg. Ez nagy megtiszteltetés a leköszönt iparosokra. Tudja, hogy nem személyeknek szól a megtiszteltetés, hanem szól a célnak, melyet ők maguk elé tűztek; az összetartásnak jele, hogy ennyien megjelentek a leköszönt előljárók tiszteletére az iparosok, a kiknek egészségére poharát üríti.

Az éjenzések lecsillapodása után Rosenberg N. Ferenc szólott. Olyan polgártársak iránt nyilvánul meg — mondta — az iparosok ragaszkodása ez alkalommal, a kiknek érdemeit felesleges dicsérni. Szükséges azonban megmagyarázni, hogy miért váltak külön a többiek-től, nehogy valaki is az egyéni *hiúság* megsértését tartsa ennek okául. Rekriminálni nem akar s csupán annak konstatálására szoritkozik, hogy a választás rájuk nézve nem járt bukással, épen azért, mert az nem a többség akaratnyilvánítása volt. Ők feltétlenül biztak a lojalis ígéretekben, a melyeket azonban mások tiszteletben nem tartottak. Élteti a vezető férfiakat: Glück Károlyt, Probszt Mihályt, Steigerwald Alajost, Reinhart Gyulát, Inokai Tóth Lajost és Ceiler Istvánt.

Reinhart Gyula állott fel ezután szólásra. Legnagyobb kitüntetés — ugymond — egy polgárra, ha saját polgártársai ünneplik. A mai ünneplést ők nem keresték, annál jobban esik hát, ez. A választások után ők azt gondolták, hogy a pártoskodások majd elmúlnak s akkor egyesülnek a közös munkára. Nem így történt azonban. A pártok megmaradtak, őket működni nem engedték s így más tőrre kellett lépniök, hogy az iparosok érdekében tovább munkálkodhassanak. Ez azonban csak úgy lehetséges, ha az összetartás, egyetértés meglesz.

— Egyesüljünk, hogy közös erővel törjünk előre — fejezte be Reinhart beszédét — s akkor képesek leszünk eredményeket elérni az iparosok javára!

Reinhart szavait viharos, szünni nem akaró éjenzés követte.

Inokai Tóth Lajos, mint a szabó ipari szakcsoport elnöke a szakcsoport tagjait élteti.

Az általános óhajnak engedve Probszt Mihály tartott beszédet, melyben nagy hatással buzdította az iparosokat az együttműködés munkájára.

— Magyar ember módjára kevés szóval sokat akarnék mondani, — kezdte beszédét. Jól tudjuk, hogy az ipartestületben a közel multban nem volt meg az egyetértés, az összhang, pedig ha valamikor indokolt volt az, hogy az általános bajok orvoslására összetartásnak, úgy az a pillanat most van itt, mikor a nehéz megélhetési viszonyok, a pénzpiac rossz helyzete következtében az iparosok helyzete szinte válságossá lett. Nem is vagyunk a mostani zürzavar okai. Mi elkövettünk mindent a béke érdekében, nem rajtunk mult a sikertelenség. Most már azonban kell, hogy célunk legyen az egymást becsülés. Ne nézzük, hogy milyen ipart üz a másik, az a fő, hogy becsületes, derék iparos legyen s hogy hasznosan tudjon működni.

Nehéz feladatok előtt állunk, mint például az ipartörvények revíziója, ahol ugyan keveset fogunk elérni, ha nem tartunk mindannyian össze. Támogassuk azokat, akik bár ellenfeleink voltak, de most érdektársaink a munkában. — Kötelességünk ezt tenni, hogy az egyetértést, összetartást vissza állithassuk. A munka sikerére üríti poharát.

Általános helyesléssel fogadták Probszt Mihály beszédét, mely után a társaság hosszú ideig maradt még együtt.

A társasvacsorán a következők voltak jelen: Braun N. Antal, Bács Károly, Balogh Dávid, Barthel Ernő, Bozsidiár Miklós, Burger Antal (Budapest) Balázs József, Bauer Mihály, Cs. Endes Dániel, Ceiler István ifj. Ernst József, Edvi-Ilés László, Fleischer Adolf, Förster Dávid, Forgács József, Fischer József, Fischer Armin, Figus Károly, Glück Károly, Gebhart István, Gábor András, Georgiadesz József, Gredszim Jakab, Groszmuk János, Herling Mihály, Holleiter Ferenc, Hujer Pál, Horváth János, Joó Béla, Jaschek Béla, Janiga András, Klár Ferenc, Körössi Mihály, Kutsera József, Kohn József, Kemény Ferenc, Kremmer János, Katucska Pál, Lancsarics József, Lusztig Ignác, Mihajlovits Gyula, Muskát Miksa, Matschan Tivadar, Muzslay János, Németh Péter, Orbán János, Probszt Mihály, Panker Viktor, Reinhart Gyula, Reinhart Géza, Rohovanszky Károly, Reinhart Kálmán, Rosenberg N. Ferenc, Rosenberg M., Rodits István, Sebessy Ferenc, Stoll Béla, Szalay Márk, Sibrita Flórián, Schön Károly, Schäffer József, Salgó Gusztáv, Szidor János, Schweffer Ede, Szalay Arnold dr., Steigervald Alajos, Schlinger Andor, Schwarz Ignác, inokai Tóth Alajos, Tóth János, Weil Alajos, Wagner Károly, Weiszberger Izidor, Weinberger Lipót, Zajonskova János, Zavadovits János.

HIREK.

— A király ma egész délelőtt fontos állam ügyek elintézésével foglalkozott, s a budai várpalotát nem hagyta el. Ő felsége a jövő hét valamelyik napján kíséretével rövid időre Gödöllőre rándul.

— Fejérváry Géza — gróf. Az idén augusztus 1-én lesz ötven esztendeje, hogy Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter ő felsége kardbojtját hordja. 1851-ben ezen a napon lépett ki ugyanis mint hadnagy a bécsúj helyi akadémiából s ezt a napot nagy fényvel fogja megülni a honvédség. Az ünneplők sorában első lesz a király, ki több más tábornokának szintén ez évre eső ötven éves szolgálati jubileumára

külön arany emlékérmét veret s ezt Appell és Waldstätten báróval együtt megkapja Fejérváry báró is. Szó van ezenkívül arról is, hogy a honvédelmi minisztert ebből az alkalomból rangemelés éri. A honvédség főtisztjei körében ugyanis erősen tartja magát az az udvari körökből származó hír, hogy a király Fejérváry bárót *gróffá nevezi ki*. A honvédség ünneplésének egyik momentumuma lesz egy óriási emlékalbum átadása, a mihez fogható könyvet még aligha állítottak össze Magyarországon. Ebben az albumban benne lesz az egész honvédség tisztikarának, valamint a honvédelmi minisztérium egész személyzetének arcképe. Az óriási album könyvkötési munkája már készül.

— A képviselő-választók névjegyzéke. A város központi-választmánya ma délután 5 órakor Salac Gyula kir. tanácsos polgármester elnöklete alatt ülést tartott, melyen folytatták a képviselő-választók névjegyzékében eszközendő kiigazításokat. A névjegyzékből kihagyottak közül azokat, akikről kitűnt, hogy tévesen kerültek a kihagyottak listájába s hogy tényleg szavazati joggal bírnak, a választók közé felvették, az ideiglenes névjegyzékből azokat, akikről az anyakönyvi hivatal kimutatta, hogy időközben elhaltak, törölték s végül a névváltoztatásokat jegyezték be. Az így kiigazított névjegyzéket a tanácsteremben közszemlére kiteszik, hogy a *felszólamlások* a polgárság részéről május hó 5-től 15-éig, a *felszólamlásokra teendő észrevételek* pedig május hó 15-étől 25-éig a polgármesternél megtehetőek legyenek.

— Belga részvénytársaságból — aradi. Az aradi légszesztársulat kérvényt nyújtott be ma Aradváros tanácsához, melyben engedélyt kér arra, hogy helyi részvénytársasággá alakulhasson át. A vállalat, mely jelenleg egy belga konzorcium kezében van, a helyi piacon kívánja elhelyezni részvényeit, vagy legalább azoknak egy részét, a mely terv bizonyára rokonszenvenvel fog találkozni Aradon, mert a légszesztársulat városunk közönségének szolgálatában állván, előzékenységgel, becsületes üzleti szellemével, rég kiérdemelte Arad közönségének bizalmát. Hogy az idegen társulat magyarrá, meg pedig *aradivá* alakul át, abban a fő érdem Vajda István dr.-t, a társulat helyi jogtanácsosát illeti meg.

— A Maros-partot nem parkirozzák. A város tanácsa mai ülésén vette tárgyalás alá a nagykör-uti háztulajdonosok kérvényét, melyben azok a Maros-partnak a nyári-szinkörön túl eső részét kövezni, befásítani, és parkkal ellátni kérik. A szép terv hajótörést szenvedett. A tanács kimondta, hogy a kérelmet nem teljesítheti, mert a körut nagy részét átengedte a miniszternek, másik részét a tornaegyletnek helyezték kilátásba, a kövezésre pedig nincs pénz. Így aztán megmaradnak továbbra is ott a széna-árusok meg a fuvarosok s rontják továbbra is a város levegőjét, mert a terület már *„kilátásba van helyezve“*.

— Az új alügyész esküje. Szokolcay Lajos, az aradi királyi ügyészséghez kinevezett új alügyész ma tette le a törvényszék teljes tanácsa előtt Ottrubay Károly törvényszéki elnök kezeibe a hivatali esküt. Az ünnepélyes aktusnál megjelent a bírói és az ügyészi kar minden tagja. Szokolcay alügyész ma foglalta el állását új hivatalában.

— Molnár apát megleckéztetése. A parlamenti körökben élénken vitatták a néppártnak azt az eljárását, hogy azok, a kik tegnap Rakovszky István határozati javaslatát aláírták, be sem jöttek a terembe szavazni, mert Rakovszky az volt manővere, hogy a Ház határozatképtelenségét konstatálják. De ez nem sikerült. Porcel Dezső elnök emez eljárás miatt fel volt háborodva és ma a szünet alatt

ennek kifejezést is adott. Az elnöki emelvény mellett nagy csomó képviselő jelenlétében leckéztette meg Molnár János apátot.

— Ez nem járja! Az házszabályok kijátszása az, hogy egy javaslat benyújtására ne is szavazzanak. Ez vagy komédia, vagy gyerekes stílus!

A körülálló képviselők zajosan helyeselték az elnök erélyes szavait. Molnár apát pedig félve védekezett.

— Ezt nem lehet menteni! — Végzett az elnök Molnárral és kiment.

— Az aradi román zsinat holnap, vasárnap nyitlik meg. Ma a papi segélyalap tartott közgyűlést, a melyen Goldis József püspök elnökölt. A kiküldött bizottság beszámolt az alapvagyonáról, a mely 800.000 koronára rug. Ezen alpból, melyből a világi lelkészek özvegyeit, árváit és az elaggott lelkészeket segélyezik, 16.000 korona segélyt osztottak ki a múlt évben.

— Látogatás Milán sirjánál. A görögkeletiek husvétüi ünnepe alkalmából Duka Achil műszaki tanácsos, Rónaky Kálmán dr. pécsi árvaszéki ünök és Forray Valér szolgabíró Krusedolban voltak, hogy Szerbia volt királyának Milánnak sirját meglátogassák. A vezető kalugyer mondása szerint ők az első magyar látogatói Milán király sirjának. Még eddigelé a temetési fakereszten kívül mi jel sincs Milán király emlékének szentelve, sőt a koporsó is csak egyszerűen a templom padlózata alatt fekszik a bejáratnál. De ez nem sokáig marad így. A horvát bán, illetve a horvát országos kormány megbízásából már a helyszínén járt Belle zágrábi építész mérnök, a zágrábi dóm restaurátora, hogy könnyen hozzáférhető szarkofag, továbbá más emlék föllálítása iránt a terveket elkészíthesse. Az emlék föllálítása iránt egy nemes szív rendelkezik csendesen és ez a mi királyunk, kinek óhajására működik e téren a horvát bán. Nem lehetetlen, hogy ez alkalommal a krusedoli zárda temploma egészen restaurálás alá kerül. A temetési koszorúk a templomban foglalnak helyet, a főhelyen Sándor királyné külön, továbbá Sándor és Drága királyné koszorúja.

— Házasság. Hunyadi József dr. aradi kir. főgimnáziumi tanár f. hó 21-én köt házasságot Kisszebenben Scheer János aradi háztulajdonos leányával, Matild kisasszonnyal.

Löbl Ottó, a budapesti Löbl Ignác és fia cég főnöke, eljegyezte néhai Tenier Armin, az aradi Széchenyi-gőzmalom volt vezérigazgatójának leányát, Ilonka kisasszonyt.

— Uj takarékpénztár a megyében. Józsahegyen — mint értesülünk — egy új takarékpénztár részvénytársaság van alakulóban, a melyre most indultak meg az előkészítő munkálatok. A mozgalom élén a kerület országgyűlési képviselője, Tagányi Sándor dr. áll. Az új pénztárat valóságos áldás lesz a környék szegény lakosságára.

— A német trónörökös a bonni egyetemen. A német trónörökös ünnepélyes beiktatása alkalmából a bonni egyetem sorshuzás útján megállapított kilenc diák-testülete lesz hivatalos. A Beethoven-csarnokban lefolyó császárestélyen 1200 vendég fog megjelenni. A bonni és poppelsdorfi egyetem tanárai mind a meghívottak között vannak. A császárra az első toasztot Alvensleben a „Borussia“ tagja tartja, a trónörökös pedig a „Rhenus“ egyik tagja köszönti fel.

— Képsorsolás a tárlaton. A kereskedelmi akadémia nagytermében ma délután 4 órakor tartották a sorshuzást Beles János kir. közjegyző, a pénzügyigazgatóság és a rendőrség részéről kiküldött Murády Álmos rendőrhadnagy jelenlétében. A nyersorsjegy a 476-ik számú lett. A szerenczés nyerő Fejér Gyula aradi kereskedő.

— A katonaság köréből. A magy. kir. honvédelmi miniszter Remetey Zoltán dr. és Körműves László István lugosi 8-ik honvédegyalozredbeli tartalékos hadnagyokat szolgálati kötelezettségük teljesítése után a honvédség hétélekéből elbocsátotta.

— Fagy. Az elmúlt éjjel vastag dér esett, a mi sok helyen ártalmára vált a barack és más korán virágzó fáknak. A dér ha nem is okozott jelentékeny kárt, de mindenesetre kevés lesz az idén a korai gyümölcs. Az idő most is annyira hideg, hogy feltisztulás esetén újabb fagy várható. A vármegye több részéből jelentenek kisebb fagyról hírt.

— Székely fiúk Aradon. A f. év június havában, vagyis az iskola év befejeztével a marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara ismét el fog helyezni székely fiukat ipari műhelyekbe tanoncokul, az eddig érvényben állott feltételek mellett. Akik az aradi munkaadók közül ily tanoncokra igényt tartanak, ezt jelentésük május hó 15-éig az ipartestület titkárnál, a hol a felvétel módozatait is meglehet beszélni.

— Végrehajtás egy város ellen. Nagyvárad város tudvalegyőleg pervesztés lett a Diamandy-féle pörben, a mennyiben a kir. kuria az örökösök részére 59.200 koronát ítelt meg és kötelezte a várost az összegnek 15 nap alatt leendő megfizetésére. A város azonban nem fizette ki a megítélt összeget, hanem miután a közgyűlés határozata értelmében a perújítás terére lépett, az összeget bírói letétbe helyezte. Az örökösök erre kielégítési végrehajtást kértek, a mit végérvényesen a királyi tábla el is rendelt és ennek alapján Diamandy Miklós tegnap délután fogatosította a város ellen a végrehajtást, a mennyiben a letétbe helyezett 59200 koronára kielégítési végrehajtást vezetett. Ez alkalommal a felperes a perköltségek és kamat különbözeteire nézve megelégedett a polgármester ama kijelentésével, hogy az 1400 koronát tevő összeget a város három nap alatt a letétbe helyezett összeghez fogja csatoltani. Most tehát az örökösök a város ellen követelésbe helyezett összeg egy részét már megkapták, kérdés már most, minő eredményeket hoz a perújítás.

— Pestis Grácban. Grácból táviratozzák, hogy az ott időző beduin csapat egyik tagja pestises tünetek közt megbetegedett. Az illetőt azonnal kórházba szállították s a többi beteg-től teljesen elkülönítették. Az orvosi vizsgálat kiderítette, hogy pestis eset nem forog fenn. A beduinakmár egyszerű bélbaja volt s így a közönséget a beduinok mutatóványához holnap már bebocsájtják.

— Ki akar vincellériskolába menni? A ménesi vincellér-iskolában Arad város egy alapítványi helyet tart fenn, melyre a városnak kijelölési joga van. Az alapítványi helylyel egy közgyűlési határozat értelmében még hat évig rendelkezik a város, de 1894. év óta nem akadt a helyre aradi pályázó. A tanács most újból kiírja a pályázatot.

— Cigány legény, német leány. Piros József szabadkai cigányprimás barna legényeivel együtt kissé kirándult Lipcsébe, a német könyves városba. Néhány hétig huzták a szebbnél-szebb nótákat a lipcsei Pálmakertben a szőke sör mellett vigadó szőke németeknek. A minap haza érkeztek Szabadkára, de egygyel többen, mint ahogy elindultak. Kékszemű szőkehajú német lánykát hoztak magukkal, kit ugyancsak megcsodáltak a szabadkai Cinka Pannák. Ennek a különös jövevénynek a következő története van: A lipcsei pálmakertben Piros Józsit, a primást többször felváltotta Bodrics Miska, a fiatalabik primás. Ilyenkor a publikum sorából mindig rátapadt két érzelmes leányszem. Egy kis németleányka ült ott minden este szigorú szüleiével és nem tudta levenni a szemét Bodrics Miskáról. Miska utóbb már csak neki hegedült, csak rája nézett, mikor a vonót jártatta édesen, busan, szívhez szólón. Három hétig tartott a lipcsei dicsőség. Egy nap összepakoltak a

muzsikások. A kis bőgő belekerült a faköpenyegébe a hegedűk a tokjukba. A cimbalmos megszólalt:

— No itt eástuk a garást. Ide máskor is gyi-hetünk.

Csak Bodrics Miska nem szólt egy szót sem, hanem egyszerre hir nélkül eltűnt. A banda várt, várt, már a vasutra akartak ülni és magára hagyni Miskát a nagy városban, amikor egyszerre csak jött Bodrics Miska. De nem egyedül, hanem egy szepegő kis lánnyal az oldalán. Odaállt a primás elé és megvakarván a feje bubját szólott:

— Baj van, Józsi bácsi. Egygyel több jegy kéne.

Piros Józsi atyamester végignézett a két fiatal bolond szerelmesen és megváltotta a hiányzó jegyet. Így hozott Bodrics Miska magának feleséget Lipcse városából.

— Halálozás. Özv. Cuber Vendelné szül. Vilc Anna folyó évi április hó 20-án hajnali 3 órakor életének 61-ik évében hosszas betegség után elhunyt. Temetése április hó 21-én d. u. fél 4 órakor lesz a Nagyvárad-ut 10. számú házban.

— Agyonvert gyilkos. Talmács község lakosai között roppant izgatottságot keltett tegnap egy véres gyilkossági eset, a melyet — mint nekünk írják — egy csavargó kövelett el egy özvegy asszonyon. Tegnap a délelőtti órákban egy csavargó állított be özvegy Pummész Jánosnéhoz. Az asszony éppen takarítással foglalkozott, a mikor betoppant a marcona külső ember a szobába és alamizsnát kért. A fiatal özvegy megijedt a csavargó váratlan megjelenésétől és kifelé iparkodott a szobából. A csavargó azonban derékon kapta a menyecskét és nem bocsátotta ki. Az asszony segítségért kiáltott, a mit a nyitott ablakon keresztül meghallott egy éppen arra haladó asszony, özv. Kovács Bálintné, a ki rögtön befutott a házba. Kovácsné a legnagyobb küzdelemben találta a csavargót Pummésznéval és ő is elkezdett kiabálni. A csavargó ekkor elbocsátotta Pummésznéval és egy kést kapott föl az asztalról s azzal az ajtóban álló Kovácsnénak rontott s markolatig döfte a kést Kovácsné mellébe. Az asszony rögtön összeesett, a csavargó pedig elmenekült. E közben a Pummészék házából kihallatszott kiabálásra többen megálltak az utcán s mikor a csavargót a házból kirohanni látták, utána vetették magukat és üldözőbe vették. A nagy lármára csakhamar talpon volt az egész község s többen lóra kaptak s úgy üldözték a gyilkost, a kit végre is sikerült a falun kívül elfogni. Ekkor azután kegyetlen népitélet következett. A botokkal fölfegyverkezett üldöző nép nekirontott a gyilkosnak és mielőtt a hatóság emberei közbelephettek volna, ott nyomban agyonverték. Mikor a községi bíró néhány esküdtel megérkezett, a csavargó szétzuzott koponyával halva feküdt a földön. A nála talált iratokból kitűnt, hogy a gyilkos Sztolics Szilárd kovácslegény, ogulini illetőségű volt. Az esetről azonnal jelentést tettek a törvényszékhez, honnan most várják a vizsgálóbíró megérkezését. Özv. Kovácsné rövid kinlódás után meghalt. Az eset nagy izgatottságot keltett a lakosság között.

— A kolozsvári sikkasztás. Négy hete folyik a kolozsvári színházban a leltározás, melyet Berényi János belügyminiszteri számvizsgáló és Nevicki Tivadar számellenőr végez. A leltározás csak azért történik, hogy az eddigi állami kezelésben állott színházat hiánytalanul átvehesse Megyeri igazgató, a színház bérlője. Az állami pénzeket ezentúl a kolozsvári adóhivatal fogja kezelni. A hiányzó összeg behajtására dr. Hets Ödön fővárosi ügyvéd ment le Kolozsvárra. Biztosítási végrehajtást kért Korbuly Bogdán és Gajzágó Manó összes vagyonára. Mindkét ur egy magasabb fórumnál kérte, hogy ne csak az ő vagyonukra, de a többi felügyelőbizottsági tagokéra is terjesszék ki a biztosítási végrehajtást. Minthogy azonban csak ennek a két felügyelőbizottsági tagnak van

Meg vagyon irva, hogy a tanulók száma hatszáz legyen. Harminc millió gyerek van az Egyesült Államokban. Ebből a számból kell kiválasztani a hatszáz legtehetségesebb, legerősebb testalkatú fiút, aki meghaladta 16-ik életévét. „De hátha nem jönnek?” Merült fel a kérdés. Ezen is pénzzel lehet segíteni. Elhatározták tehát, hogy: minden fiú teljes ellátást (ruhát, ételt, szolgát, külön-külön két szobás lakást) és évi 500 dollár fizetést kap a négy esztendő alatt. Az igazgató, aki mindig egyuttal a szárazföldi csapatok főparancsnoka, jelenleg general Miles, — az összes középiskolák (számszerint 30 ezer) vezetőségéhez felhívást intézett, hogy azok a saját legelső növendékei közül a legjobban megfelelőt ajánlani kegyeskedjenek, családjá viszonyait ismertessék, bizonyítványait csatolják és juttassák el a west-pointi igazgatóságához. Ilyképen harminc ezer gyereket ajánlottak, akik valamennyien elsőrendű tehetségek voltak, a legjobbak az intézetben. A west-pointi igazgatóság a 30 ezer legelső közül leszurta a 600 legeslegjobbát és így indult virágzásnak az akadémia 1879-ben. Használó alapokon tengerészeti akadémiát is létesített a kormány New-Orleánsban, ahol a Missisipy beleömlik a mexikói öbölbe. Ezt azért tették ilyen déli vidékre, hogy had szokjanak a meleg klímához idején a gyerek tengerészek.

A west-pointi akadémia évente hatszáz hadnagyot liferál és hatszáz új tagot vesz fel. És akik innen kikerülnek, mind azt hiszik, hogy Napoleonok lesznek, olyanok, mint az volt, akinek az arcképe a díszteremben függ és akit részben a szerencse, részben a zseniáltság szimbolumának festenek a század eleji piktorok. És büszkéik is a kadétkor nagyon. Képzelték el egy kaszárnya féle házban 2400 ifju, a kit az állam nagy költségen nevel magának, akik tudják, hogy ők képezik az Unió gyémánt ifjúságát, hogy ők a legtehetségesebb emberek az Atlantitól a Csöndes oceánig, ők 2400-an. Nagy büszkeség az egy családra, hogy egyik fiuk a west-pointi akadémia növendéke. Igaz ugyan, hogy a négy év alatt csak egyszer, — második év végén — láthatják csak őt, mégis föl-emelő tudat egy apára nézve, hogy a fia a legelső közt van a 48 államban. Uram Isten, milyen jó dolga van ott egy tanárnak! Csupa lángészt tanítani, ki ne irigyelné meg őket a tanár urak közül, akik több tökfajú bunkós botba verik a tudományt, mint amennyi javára válna egy jól nevelt országnak. Mert hisz nem lehetünk mindnyájan lángészek, bár iskolába járni kell minden elképzelhető tehetségű és fejű gyereknek, aki Isten jóvoltából meghaladta a hat esztendőt egységben. Itt a törvény beszél.

Valahányszor az amerikai hadsereg akcióról hoz hírt a táviró. Európában olyan gunyos megjegyzések kelnek szárnyra, fitymálkodik fölöttük az egész közvélemény. Mikor a spanyol-amerikai háború kiütött, lehetetlennek tartották, hogy az a férc zsoldos népség, a folytonos harcokban megedzett spanyol sereget megverjék. A feljegyzések azonban azt mutatják, hogy egyetlen szárazföldi ütközet sem dőlt el a spanyolok javára. A tengeren meg a yankee „trickek” döntötték el a háborút.

Nagyszerű katonaság az kérem. bármit mondjanak is és az amerikai zsoldost bátran lehet a legelső hadseregek közé sorolni. Bátor, elszánt, hazafias lelkű a magasztosságig és — a mi a fő — a legjobban lövő katona a világon. Gyerekkora óta a fegyver mindene. A legtöbb középiskolákban a tornaterem egy része lövöldévé van átalakítva és ott óra hosszat lövöldöznek a gyerekek naponta. Fegyvelem tekintetében való, hogy nem állnak azon fokon, amelyen az erópai katona, de ez nagyon kevésbé van hátrányára. A fegyelmet szinte lehetetlen oly fokra emelni, mert ellenkezik az Amerikában fenálló szabadság eszméjével. Azért ne higgyék, hogy az amerikai katona ellenszégülne a főlebbvalójának. Ott is olyan egyszerűen lelövik, mint nálunk ily esetben, de hiányzik az úgynevezett „alásan jelentem,” meg a többi hasonló cikornyás sallang, mely szintén a fegyvelemhez tartozik. Szalutálni az utcán nem kötelez senkinek, fegyver nélkül mehet, tehet amit akar, a legelső hotelba is bemehet bátran a közember, még akkor is, ha tele van generálissal. Fentartja azonban a kötelező engedelmességet még valami: az eskü. Az angol-szász nép álltalánosságban végtelen vallá-

sos és semmint hogy esküjét megszegje, kész meghalni.

A huszonötezer rendes katonaságon kívül, ott van még a milícia is. Ez már meghaladja a kétszázezret rendes körülmények között, bár csak kivételes esetekben küldhetik őket az illető államból ki és akkor sem tartoznak engedelmességre, mert csak az állam védelmére esküdtek föl és ha mennek is valamely háborus vidékre, vagy gyarmatra, a saját jószántukból cselekszik. De ezek is oly rendes, képzett katonák, mint bármely más.

(Folytatása következik.)

NYILTTÉR.*

Telefon 139. sz.

Telefon 139. sz.

Ajánlunk

igen tisztelt helybeli és vidéki vevőinknek háztartási és ipari célokra

kitünő minőségű, darabos bükkfa

faszenet

25 kilós zsákokban csomagolva 100 kiló 4.40 korona. (frt 220) Díjmentesen házhoz küldést készséggel eszközöljük.

Kneffel Károly és Fia

vaskereskedése Aradon.

ROHITSON SAUERBRUNN
GYÓGYFÜRDŐ.

Prospectusokkal szolgál az igazgatóság. Déli vasútállomás: Pölschach.
GYÖNYÖRÜ NYÁRI TARTOZKODÁSI HELY.

Elsimert gyógyhely gyomor-máj-és vesesebajokban, cukorbetegség, epék, torok és gégehurut bántalmakban 3700-2000, számára.

263

Értesítés.

Tisztelettel ajánlom a nagyérdemű közönség és t. vendégeim szives figyelmébe

MÜTERMEMBEN

a legnagyobb gondal és izléssel készülő

különféle fényképeimet

mint legkedvesebb alkalmi ajándékot, u. m. platin, brom, brom-platin, albumin, matt- és fényes cellodin stb. papírokon kis képtől egész életnagyságig. Olaj, aquarell- és pastel-festményeimet.

Utólérhetlen művészies nagyításokat és a kedvességéről elősmert gyermek pillanatfölvételeimet stb.

Üzletáthelyezés miatt mélyen leszállított árak:

1 életnagyságú nagyított mellkép 30 korona,
6 darab mignon-fénykép . . . . . 4 korona,
6 darab vizit-fénykép . . . . . 6 korona,

minden más nagyságnál az eddiginél sokkal előnyösebb árak.

Szives megrendeléseket mielőbb kérek.

Tisztelettel:

KLAPOK ALAJOS,
fényképez. Templom-utca. Minorita-palota. Bejárát a m. kir. posta mellett.

Kávéház áthelyezés.

Van szerencsém mélyen tisztelt vendégeimet és a n. é. közönséget értesíteni, hogy a Deák Ferenc- és Fábán-utczák sarok épületében levő

kávéházamat

folyó hó végén az átellenben, a Deák Ferenc és Lázár Vilmos utczák sarkán levő Földes-palotának

Lázár Vilmos-utczai részébe helyezem át.

Mint eddig, úgy új helyiségemben is a gyors és pontos kiszolgálásról gondoskodni fogok, s főtörekvésem leendő, hogy valódi és kitünő minőségű kávéházi italok és étkek kiszolgálása által t. vendégeimnek teljes megelégedését kinyerhessem.

Teljes tisztelettel
Striberny János,

kávé.

255

Világhírű

orosz karaván tea-fajok.

POPOFF K. & C. testvérek,
MOSZKVA.

Több európai udvar szállítója.

Legfinomabb fajok,
eredeti csomagokban

ARAD és KÖRNYÉKÉN
csakis

VOJTEK és WEISZ

gyógyárú nagykereskedőknél kapható

ARADON.

Olcsóbb mint bárhol!

HAZAI IPAR.

Mindenféle férfi, női és gyermek

cipők.

KÉZIMUNKA.

Kemény és puha kalapok

legujabb formákban, minden árban.

Dus választék, szolid kiszolgálás.

KUTÁNYI I.

Aradon, Vörösmarthy-utca I. szám,

a színházi sörösrakkal szemben.

335. Telefon 335.

64

A magy. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynöksége

BUDAPEST, Váci-körut 32. szám.

Ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült
gőzcséplő-készleteit, szalmakazalózóit,

„MILLENNIUM“

3645

legújabb szerkezetű fűkaszáló-, marokrakó- és kéveköto aratógépeit,

továbbá: a szab. osztr.-magyar államvasutársaság resiczai mezőgazdasági gépgyárában készült 4 lóerejű gőzcséplő-készleteit, Sack rendszerű, aczelöntésű ekével ellátott ekéit, és egyéb mezőgazdasági eszközeit.

AZ ARADI LLOYD TÁRSULAT

f. évi április hó 21-én, vasárnap d. u. 2 órakor

tartja saját helyiségében

rendes évi közgyűlését,

melyre a társulat tagjait tisztelettel meghívja

251

az elnökség.

Tárgysorozat:

1. A választmány évi jelentésének előterjesztése.
2. A számvizsgáló-bizottság jelentésének előterjesztése és a felmentvény megadása.
3. Az 1901. évi költségvetés megállapítása.
4. A tagok netaláni indítványai.
5. Egy megüresedett választmányi tagsági hely betöltése.

Előleges jelentés üzlet-áthelyezésről.

Joanovits Antal

szücs,

május hó 1-étől üzlethelyiségét

ARAD,

Andrássy-tér 3. szám (Neuman-ház) Tabajdi-utca

helyezi át.

Ajánlja szücs üzletét, hol mindennemű szücs-munkák, állat és madár-kitömések a legjutányosabb áron eszközöltetnek. Együttal van szerencsém értesíteni, hogy mindennemű téli bundákat, kabátokat és szőnyeget a nyári időnyre gondviselés végett elvállalok. — Továbbá szives tudomásul adom, hogy üzletem áthelyezésével oly előnybe jutottam, hogy közvetlen mellett nagy raktár-szobával rendelkezem, s hogy az átvett gondozási tárgyakat személyes vezetésem alatt tisztán és a legjobb karban szolgáltatathatom vissza.

Az eddigi husz éven át tisztelt vevőimnek bizalmát megköszönve és a további pártfogásért esedezve, maradtam

223

tisztelettel

Joanovits Antal,

szücs.

Üzletemben mindennemű állat és madár-szem kapható.

Arad legrégebb kerékpár és varrógép javító-műhelye.

Telefon 96.

Telefon 96.

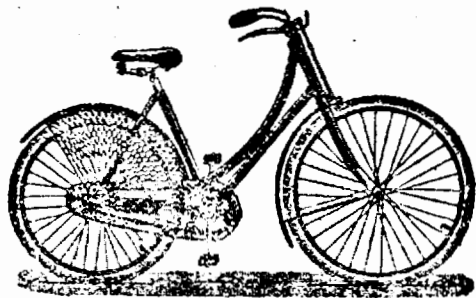
Hammer Vilmos

villany-műszerész

kerékpár és varrógép-raktára

Szabadság-tér 7.

Utli kerékpár
egy évi jótállás mellett
105 forint.

Singer varrógép
öt évi jótállás mellett
32 forint.

Állandó nagy raktár angol-, német- és franciaországi
kerékpár és varrógépekből.

Egyedüli képviselő a hírneves

„H. W. Schladitz“ drezdai és „Peugot“ franciaországi

kerékpároknak.

Kedvező fizetési feltételek.

Legelőcsőbb bevásárlási forrás! Pontos kiszolgálás!

Szépség és egészség.

Kinek van szeplője?

pattanás vagy bármilyen folt az arczán, használja a teljesen ártalmatlan Rozsnyay-féle világhírű

Serail-arczkenőcsöt,

mely az arczbőrt rövid időn fehérré, tisztává és üdűvé teszi. Egy tégely ára 70 kr. Egy kis tégely ára 35 kr. Serail-szappan egy drb. 80 kr. Serail-hőlgypor egy doboz 70 kr. Kítunó és valódi Eposzappan egy drb. 40 kr.

Étvágytalanság és gyomorgyengeség gyógyítására ezek mennek Karlsbadba holott ezt a célt itthon is elérhetik Rozsnyay M.

PEPSINBORA

használata által, mely az emésztést elősegíti és a gyomrot rövid időn tökéletesen helyreállítja. Egy üveg ára 1 fnt 20 kr., 6 üveg franco küldve 6 fnt 6 kr.

A t. cz. közönség szives figyelmébe ajánljuk, hogy mindezen készítményeink törvényesen bejegyzett védjeggyel vannak ellátva, mely az aradi szabadság-szobrot ábrázolja.

Kapható:

ROZSNYAY MÁTYÁS gyógytárában Arad, Szabadság-tér.

Budapestben: Török József és dr. Egger Leo „Nádor“ gyógyszer-tárában, valamint minden magyarországi gyógyszer-tárában.

Váltóláz és hideglelés ellen

legbiztosabb és legkellemezetesebb szer, különösen gyermekeknek. Kik a keserű chinint másképp bevenni nem tudják a

Rozsnyay M.-féle

Chininezukorka és

Chininesokoládé

melyet a magyar orvosok és természetvizsgálók nagy gyűlése 1889-ben Fiumében pálya díjjal koszorúzott. Értékellen hamisításoktól óvakodjunk. Mindenki csak a ROZSNYAY M.-féle pályakoszorúzott készítményt kerje és fogadja el, melynek minden egyes csomagoló papírján Rozsnyay Mátyás aláírása olvasható.

Idegesség,

vérszegénység

és az ebből származó bajok ellen legbiztosabban hat Rozsnyay

Vasaschinabora,

mely saját természeti ménessi édes borral készítve, hatásában minden hasonló készítményt felülmul. Egy üveg ára 1 fnt 20 kr., 6 üveg franco küldve 6 fnt 6 kr.

Figyelemztetés! A híres MAUTHNER FÉLE MAGVAK
zacskaiban rajt áll a MAUTHNER-NÉV. A melyen nincs rajt, az

nem MAUTHNERTŐL való és ha mintolyant ajánlják, tessék visszautasítani.

Jobb és megbízhatóbb gazdasági- és kerti-magvak

nem léteznek, mint a minőket
27 év óta szállit 231

MAUTHNER ÖDÖN

es. és kir. udvari magkereskedése
BUDAPESTEN
Irodák és raktárak: VII. Rottenbiller-utca 38. (Köztuti villamos megállóhelye.)
Elárúsító: VI. Andrassy-ut 23.
helyiségek: (A m. kir. operával szemben.)
226 oldalra terjedő képes árjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve küldi.

Ház-eladás!

A Rákóczy-utca 30. sz. alatti földszintes sarok-ház

és az a mellett lévő 1 emeletes, még 6 évig adómentes ház 257

szabad kézből eladó.

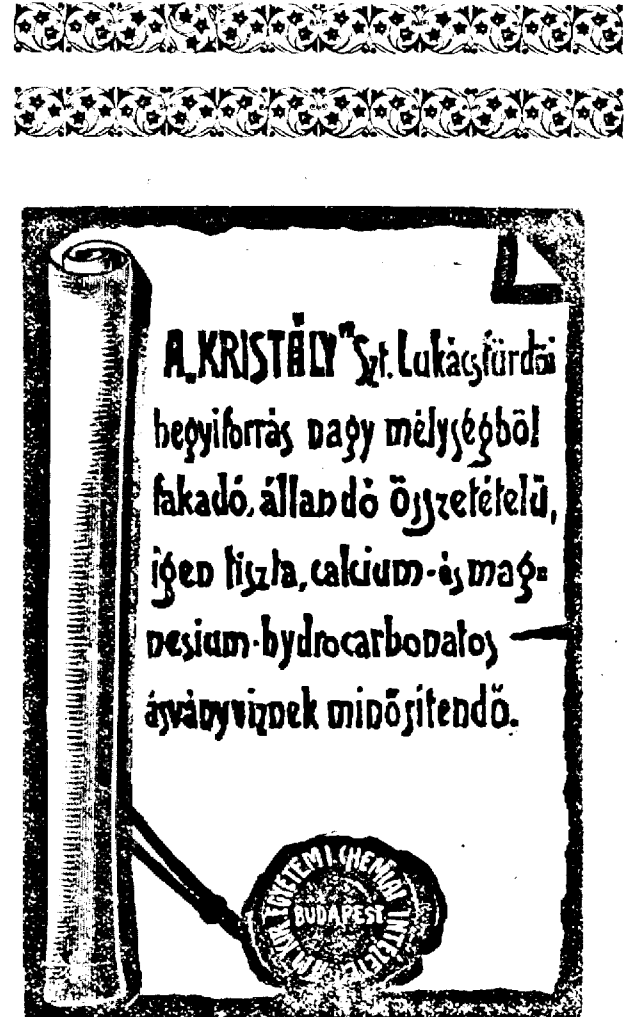
Bővebbet az ott lakó háztulajdonosnál.

Jencs-féle
Narancsvirág-Crème.

Teljesen ártalmatlan és biztos szer szepítő, pattanáok, májfoltok, bőrtka (Mitesser) és más bőrfoltok ellen. Megóvja a bőrt a megpedéstől; megszünteti az arc és kéz vörösségét. Rendesen használva, a ránczos arcbőrt simává, üdévé teszi. Zsíros anyagot nem tartalmazván, nem idézi elő az arcbőr fényességét. Ára 1 korona. A hozzávaló Narancsvirág Poudre doboza 1 korona. Kapható:

Jencs Vilmos
„Szt. János” gyógyszer-tárában
Budapest, II., Széna-tér.
Főraktár: Dr. EGGER „Nádor” gyógyszer-tára
Budapest, VI., Váci-körút 17.

A. KRISTÁLY Szt. Lukácsfürdői hegyiforrás nagy mélységből fakadó, állandó összetételű, igen tisztá, kalcium- és magnézium-hydrocarbonatoy ásványvizsek mindősítendő.

Több száz kiváló orvos által ajánlva. A legizletesebb és legolcsóbb ásványviz. Kapható minden jobb fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Néikülözhetetlen házi gyógyszer minden családnál!

Pserhofer J. VÉRTISZTÍTÓ LABDACSAI

Övadjunk utanzatoktól!

Ezen labdacskok hatása gyors és biztos!

Néikülözhetetlen házi gyógyszer minden családnál!

Szántalan hálá- és elismerő-nyilatkozati!

A legelőkelőbb orvosok által ajánlva!

1 doboz, mely 15 labdacsból áll 21 kr.
1 tekerés, mely 6 doboz 1 frt 05 kr.
A pénz előzetes beküldése után bérmentve:

1 tekerés	1 frt 25 kr.
2 tekerés	2 frt 30 kr.
3 tekerés	3 frt 35 kr.
10 tekerés	9 frt 20 kr.

Egyedül készítő és szétküldési főraktár:
Pserhofer J. gyógyszerész
Bécs, I. Singerstrasse 15.

Elterjedtségük fogva a labdacskok a legkülönbözőbb alakokban és nevük alatt utanzatoknak, tehát mindenki csak Pserhofer-féle vértisztító labdacskokat kérjen, s csak azek valódiak, amelyek dobozaiknak fedelén piros színben „Pserhofer” leírás látható.

Hidrogén-gyógyimód 15 jegy 6 frt. 1 jegy 0.50 frt.

Villamfényfürdő esuz, (rheuma), elhizottság, köszvény ellen. — 15 jegy 15 frt, 1 jegy 1.25 frt.

Szénsavas fürdő szivbajok, vérszegénység ideggyengeség, meszesvérek. — 15 jegy 18 frt, 1 jegy 1.50 frt.

Moor fürdő rheuma, nőbajok. — 15 jegy 18 forint. 1 jegy 1.50 forint.

Svédgyógytorna görbe hátú és gyenge gyermekeknek. — Meg- egyezés szerint.

Belégzések Tüdő- és gégebajok.

Dr. Hecht

orvosi intézetében, Zrinyi-utca 3. sz.

Tégla-árak.

Nagyobb mennyiség vételénél kötelezettség nélkül ezrenként gyártelepünkön:

Válogató I-ső osztályu téglá 26 korona.

Közönség I-ső osztályu téglá 23 korona.

Gyengé I-ső osztályu téglá 21 korona.

Utányok úgy központi irodánkban, mint

Listig A. urnál

(Árucarnok) válthatók.

Aradon, 1901. április hó 4-én.

Aradi közuti vaspálya és téglagyár részvénytársaság.

227

GLÜCK JÓZSEF
szobafestő és mázoló
Telefon 278. Aradon, József Főherceg-ut 7. Telefon 278.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy a kor igényeinek megfelelően az eddig gyakorolt szobafestés és mázolási munkán kívül elvállalok szoba kárpitozást és a mennyezetek gipsz-utánzatú (Papier Maché és Xylogénit Stuck) díszítéseket is, a mely munkálatokat a téli munkaszünet alatt tanulmányoztam és azonkívül e célra ezen szakmában tökéletes szakképzett munkásokat tartok, hogy a legnagyobb igényeknek is megfelelő munkáimért teljes felelősséget vállalhassak. A midőn a nagyérdemű közönségnek eddig is irántam tanúsított nagybecsű támogatását megköszönöm, kérem azt részemre továbbra is fentartani és kibővíteni szakmámban is becses megrendeléseivel kitüntetni.

Kiváló tisztelettel
Glück József.

206

Fé pamag,
L. heremag^{stb.}
Csemeték,
Pekingi kacsák,
Magyar
bikák

293

kaphatók:
gróf Teleki Arvéd ur
drassói uradalmában
u. p. Koncza.
Páris: Grand Prix.

Csak 8 forint.
A legszebb és legczélszerűbb
Alkalmi ajándék.
(Emlék az elhunytakról.)

Alapítva 1879-ben.

Árczképek életnagyságban
bármely beküldött fénykép után. Szállítási idő 10 nap. A hű hasonlatért kezeség vállalatik. A fénykép sértetlen marad. Alkalmi ajándéku szánt megrendelések előbb küldendők be.

Bodascher Siegfried,
jutalomdíjazott műterme
II., Bécs, Praterstrasse 61.

Aradi Villamossági Részvénytársaság.

Meghívó

az „Aradi Villamossági Részvénytársaság“ részvényeseinek

1901. évi május 10-én délután 2 órakor

Aradon a társaság hivatalos helyiségeiben tartandó

I. rendes közgyűlésére.

Napirend:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság évi jelentése.
  2. Az 1899/1900. évi mérleg megállapítása, a nyereség felosztása és kifizetése, valamint az igazgatóságnak és felügyelő-bizottságnak adandó felmentvény tárgyában hozandó határozat.
  3. Az igazgatóság tiszteletdíjának megállapítása az 1901. évre.
  4. A felügyelő-bizottság megválasztása és tiszteletdíjának az 1901. évre való megállapítása.
- Aradon, 1901. április 13-án.

Az igazgatóság.

Azon szavazatra jogosult részvényesek, kik a közgyűlésen személyesen, avagy képviselőik által részt venni akarnak, a közgyűlésre kitűzött határnap előtt három nappal részvényeiket a le nem járt szelvényekkel együtt a társaság pénztáránál, vagy a „Részvénytársaság Villamos és Közlekedési Vállalatok számára“ cégnél (Budapest, V. Nádor-utca 9.) letenni tartoznak.

Mérleg-számla

Vagyon	Korona	fill.	Téher	Korona	fill.
Központi telep: épületek, gépek, transzformátorok, árammérők, aradi, új-aradi és zsigmondházi vezetékhálózat, stb. ...	1024346	04	Részvénytőke számla	900000	—
Értékpapírok	10224	50	Elfogadványaink számlája	160000	—
Áru- és anyagkészlet	43777	54	Hitelezők	28433	35
Pénztár számla	2755	86	Különféle passivák	17724	78
Adósok	47916	28	Nyereség	33980	20
Különféle aktívák	11118	11			
	1140138	33		1140138	33

Aradon, 1900. december 31-én

Fényes Dezső, s. k.
üzletvezető igazgató.

Az Aradi Villamossági Részvénytársaság igazgatósága:

Böhm Adolf, s. k. Gulácsy, s. k. Ottenberg, s. k. Pekár Károly, s. k. Schulek Géza, s. k. Szirmai, s. k. Zipernovszky, s. k.

Megvizsgálta és rendben találta a felügyelő bizottság:

Fodor, s. k. Lunzer, s. k. Walder, s. k.

Kérem vigyázzni a védjegyre!

Brády-Mária-Czelli
féle **gyomor-cseppek**

KITŰNŐ HATÁSSAL BIR GYOMORBETEGSÉGEKNÉL.

Nékülözhetetlen, régóta hírneves házi-szer étvágytalanságnál, gyomorgöngyö-ségnél, kellemetlen szaga lélekléteztéknél, vérszegénységénél, bizonytalan és hány-lagereknél, gyomorgörséknél, székkenyvedések és szorulásoknál.

Ugyszinte főfájásoknál, a gyomor túlterhelésénél. Kipróbált gyógyszer giliszták és májbetegségek ellen. Mindezen betegségeknél a **Brády-féle Mária-Czelli gyomor-cseppek** sok éven át a legjobb gyógyszereknek bizonyultak, miről száz és száz elismerő bizonyítvány tanuskodik. Egy közörséges palack ára használati utasítással 40 kr., ketszeres palack ára 70 kr.

A vásárlásnál határozottan **Brády-féle Mária-Czelli gyomor-cseppek** kér-jünk és arra figyeljünk, hogy fenti védjegy és aláírás, valamint arra, hogy a régi hírneves **valódi Brády-féle gyomor-cseppek**, melynek üvege 40 kr., dupla üvege 70 kr-ba kerül, kapjuk; míg az utánzatok, hamisítványok és értéktelen cseppek olcsóbb áron, 35 kr-ért adnak el.

Brády Károly Gyógyszertára a „Magyar Királyság”
Bécs. I. Fleischmarkt 1.

Főraktár: **Török József** Gyógyszertára Budapest, VI., Király-utca 12.
Földes Kélemen Arad, továbbá az összes Gyógyszertárakban. 231

Férfiak ingyen kajak

olyan új találmányu orvosságot, mely az elveszített erőt meg hozza. Próbacsomagot s egy száz oldalas könyvet postán, jól becsomagolva, ingyen kapják mindazok, a kik érte irnak. Ez a legbámulatramé csoda-orvos-ság, mely megmentett ezeket, a kik fiatalkori kihágások fe nem bajok-ban, szifiliszben, valamint elveszített férfierőben szenvednek. okból elha-tározta az intézet, hogy egy ingyen csomag orvosságot ma-zó könyvvel együtt mindenkinek ingyen küld. Ezzel a házi-orvossággal a otthon gyó-gyítható, s mindazok, a kik a fiatalkori kihágásokból szárm nem baj-jokban, szellemi elgyengülésben, vagy krónikus bajokban szer-ek, otthon gyógyíthatják magukat. Ez a gyógyszer közvetlenül azokr szervekre hat, a hol a megerősödés szükséges csodálatos eredménynyel-igytja az évek óta tartó betegségeket. Öreg, fiatal egyaránt irhat a S. Medical Institutnak az alatt jelzett címre, a honnan a csomagot rögt elküldik. Az intézet leginkább azokat akarja megmenteni, a kik kezelés-jából az otthonukat nem hagyhatják el. A próbacsomag megmutatja, y mily könnyen gyógyíthatók ebből a rettenetes bajból otthon. Az int-kívételt nem tesz. Mindenki irhat érette bárholnan magyarul, mire titok-és mel-letti postafordultával egy ingyen csomag orvosságot kap magyarul-nyvvel együtt. Irjon még ma. A csomag oly szépen be van csomagolva-ogy a tartalmát senki sem fogja megtudni. A levelet így kell címezni: State Medical Institute, Elekron Building, Fort Wayne, Ind Amerika. 230

Magyar kir. államvasutak igazgatósága.
48567—13850. F IV. sz.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy a vasuti kocsikban és az állomási helyiségekben elhagyott tárgyak, u. m. bőröndök, táskák, kalapok, ruha- és fehérművek, botok, nap-ernyők és esernyők stb. az alább felsorolt állomásokon árverés alkal-mával azonnali készpénz fizetés mellett el fognak adatni:

állomáson f. évi április hó
Arad 25-én d. e. 9 óra
Budapest, 1901. évi április hó 1-én.

Az igazgatóság.

Hirdetmény.

„Neuman testvérek“ aradi gyáros cég a trágyatelepen össze-gyülemelő szennyvizeknek a köz-egészség szempontjából való szűrés általi tisztítására s az ezt környező területek felületi vizeinek külön-uton való elvezetésére, valamint egyidejűleg a stagnáló vizek káros körülményeinek megszüntetésére szolgáló vízjogi engedélyért folya-modott.

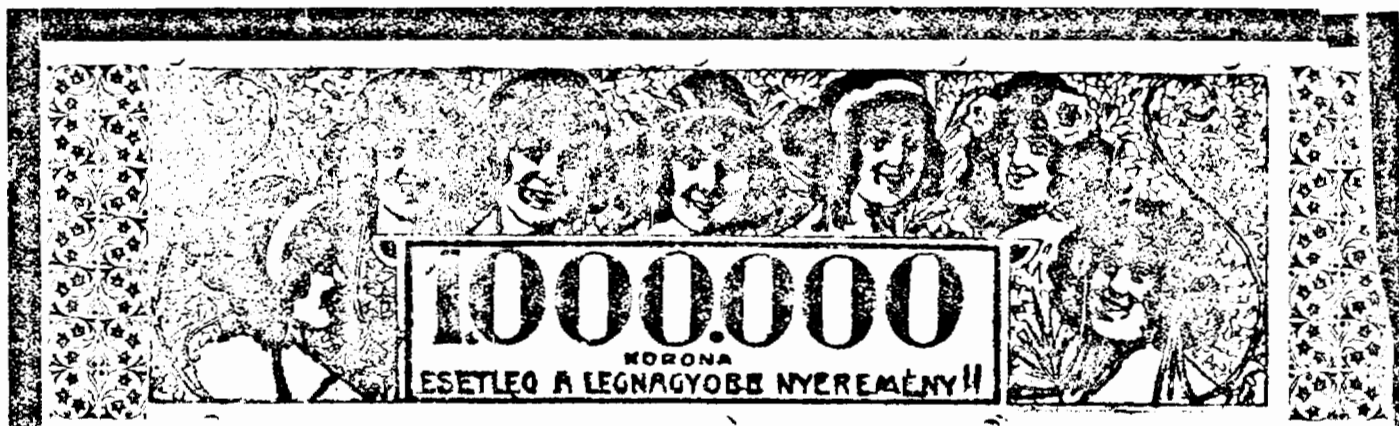
Ennek következtén folyamodo kérvényét az 1885 évi XXIII. t. cz. 163 szakasza alapján, a hozzá csatolt műszaki tervekkel, vala-mint az ezen tervekre az aradi IX. kerületi kulturmérnöki hivatal ál-tal adott szakértői véleménnyel együtt 1901. évi április hó 19-től, május hó 20-ig terjedő 30 napra hivatalos helyiségemben közszem-lére kiteszem.

Egy idejűleg a kérvény tárgya-lására határidőül 1901. évi május hó 21-ik napjának d. e. 10 óráját tárgyalási helyül pedig Arad sz. kir. város székházának tanácstermét kitűzöm.

Egyben felhívom mindazokat, kik a kérdés alatti viziművek által érdekelvék, hogy a mű léte-sítése ellen fennforgó netáni ellen-vetéseiket akár a közszemlére kitétel alatt írásban, akár pedig a tárgyalás alatt szóval annál is inkább előadják, mert ellenesetben a határozat további meghalgatta-tásuk nélkül fog meghozatni.

Arad, 1901. évi április hó 4-én.

Salacz,
kir. tanácsos
polgármester.

JEGYZEKE az

50,000 nyereménynek.

Legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben

1.000,000 KORONA

A nyeremények részletes beosztása a következő:

Készpénzben fizetendő	1	Jutalom	600000
	1	nyer.	400000
	1	"	200000
	2	"	100000
	1	"	50000
	1	"	30000
	1	"	20000
	2	"	10000
	1	"	4000
	5	"	3000
	1	"	2500
	7	"	2000
	3	"	1500
	31	"	1000
	67	"	500
	3	"	300
	432	"	200
	763	"	100
	1238	"	50
	90	"	30
81700	"	20	
3900	"	17	
4900	"	13	
50	"	10	
3900	"	8	
2900	"	4	
50,000		nyer. és jut.	13.160.000

Kiváló szerencse TÖRÖK-nél.

Nagyon sokan szerencsések lettek általunk.

Öt millió koronánál többet nyertek nálunk nagyrabecsült vevőink.

Az egész világ legesélydusabb sorsjátéka a mi m. kir. szab. osztály-sorsjátékunk, mely nemsokára újból kezdetét veszi.

100,000 sorsjegy 50,000

pénznyereménnyel sorsoltatik ki, tehát az összes sors-jegyek **fele nyer** a mellékelt sorsolási jegyzék kimutatása szerint.

5 hónap alatt összesen **Tizenhárom millió 160,000 koronát**, egy hatalmas összeget sorsolnak ki. Az egész válal-at **állami felügyelet** alatt áll.

Az I-ső osztály **eredeti sorsjegyeinek** tervszerű be-tétjei a következők:

egy nyolezad (1/8) frt	— 75	vagyis	1.50	korona
egy negyed (1/4) "	1.50	"	3.—	"
egy fél (1/2) "	3.—	"	6.—	"
egy egész (1) "	6.—	"	12.—	"

A sorsjegyeket **utánvétellel** vagy a **pénz beküldése** ellenében küldjük szét. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrende-léseket kérünk azonnal, de legkésőbb

f. évi április hó 28-ig

bizalommal hozzánk küldeni.

Török A. és Tsa

bankház

Budapest,

Hazánk legnagyobb detail osztálysorsjáték üzlete.

Főarndánk osztálysorsjáték osztályai:

1. Váci-körut 4.
2. Muzeum-körut II.
3. Erzsébet-körut 54.

Rendelőlevél levágandó. **Török A. és Tarsa bankháza Budapest.**

Kerek részemre ..... I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték ere-deti sorsjegyet a hivatalos tervszettel együtt küldeni. 250

Az összeget ..... korona összegben (utánvételezni kérem postautalvánnyal küldöm. mellékeltem bankjegyekben (béljegyekben)) A nemtetsző töröndő.

Pontos cím: .....

Alapított 1840.

Valódi
perzsia és smyrna szőnyegek.

Női divat és kelengye áruház.

Valódi
perzsia és smyrna szőnyegek.

Rosenblüh H. és Társa

ARAD,

Szabadság-tér és Forray-utca sarok.

Pompás választék

női ruha-kelmeiben.

Crettonok, francia batisztok, zefyrek és piquétek.

Legujabb fekete és szines

n a p e r n y ő k.

Nagy raktár
Schroll-féle chiffonokban.

Régenhárt-féle
asztalneműek.

Paplanok és
madracok.

Futószőnyegek
és linoleum.

Férfi ingek, alsó-
nadrágok és nyak-
kendők.

Női fehérnemű
a legfinomabb kivitelben.

Legjobb minőségű
Siegel-féle vásznak.

Szővet- és csipke-
függönyök.

Legnagyobb választék
zsebkendőkben.

Gyermek socknik,
fehér és fehér szines-
sel, legujabbak.

Keztyük czérna, se-
lyem és Zachariás-
féle bőrkeztyük.

Fegyházban kötött
mindenféle harisnyák.

Szőlőmivelők és mezőgaz- dák számára!

A szőlőtelepek befecskendezéséhez,
valamint a gyümölcsfákat károsító rovarok,
továbbá a szegecs és tormánés
teljes kiirtására

Mayfarth Ph. és társa féle

szabadalmazott

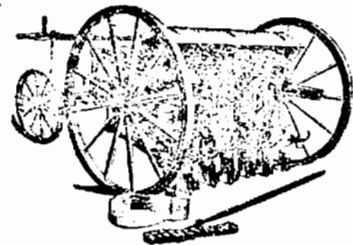
önműködő

ugy hordozható, mint kocsira szerelt

„SYPHONIA“

fecskendőt, a legjobbaknak bizonyultak, a melyek szivattyúzás nélkül a folya-
dékot önműködőleg a növényekre permetezik. Ezen fecskendőknek már sok
ezerre menő példánya van alkalmazásban és számos elismerő bizonyítvány
gazolja ezeknek elvitázhatlan kiválóságát minden más rendszerrel szemben.

A legjobb vetőgépek

Mayfarth Ph. és társa legujabb szerkesztű
„AGRICOLA“

(tolóvetőkerék-rendszer) vetőgépei. Min-
dennemű mag- és különböző magmennyi-
ség számára, váltókerékek nélkül, dombon
vagy síkon, a legkönnyebb járás, legna-
gyobb tartóság és mind a mellett a legol-
csóbb ár által tűnnek ki.

A lehető legnagyobb munka-, idő- és pénzügytakarítást teszik lehetővé.
Különlegességeket széna- és szalmaprések, kézi használatra, kukorica mor-
zsolók, eséplégek, járgányok, gabonarosták, tricurók, ekék, hengerek és bo-
ronákban a legujabb rendszer és elismert legjobb alkotás alkalmazása mel-
lett gyártanak és szállítanak

Mayfarth Ph. és társa

cs. és kir. kir. szabadalmazott mezőgazdasági gépgyárak

BÉCS, II. Taborstrasse 71.

több mint 400 arany-, ezüst- és bronzéremmel kitüntetve. — Kimerítő árjegy-
zékek és elismerő okiratok kívánatra ingyen küldetnek. — Képviselek és is-
mét eladók alkalmaztatnak.

3484

Rendeléseket elfogad az előnyösen ismert Lázár Gyula fűszerkereskedő cég.

Városi és megyei telefon 248.

Szakszerű baromfi-hizlalda Aradon, Demeter-utca 109/a sz.

Van szerencsém Arad város és vidéke n.
é. közönségének szives tudomására hozni, hogy
szakszerűen berendezett, tejkeverékkel hizlalt

baromfi hizlaldát

baromfi tenyészdével összekötve
létesítettem.

A baromfiakat élve, vagy ölve, tisztítva,
súly szerint a napnak bármely órájában a fo-
gyasztó közönség kényelmére díjtalanul házhoz
szállítom.

Tekintettel azon körülményre, hogy nagy-
részben saját tenyészdémben termelt baromfia-
kat hozom forgalomba, úgy az állatok egész-
ségeért szavatosságot vállalok. Ezt annál in-
kább tehetem, mert telepem az erre hivatott
törvényes orvosi ellenőrzés alatt áll.

Célom, hogy mérsékelt árain és pontos
kiszolgálás által a fogyasztó közönséget min-
den tekintetben kielégítek.

Amidőn még kérem a nagyérdemű vevő
közönség szives jóindulatu pártfogását, vagyok
kiváló tisztelettel

Müller József.

Lakás: Kápolna-utca 28. szám.

Rendeléseket elfogad az előnyösen ismert Lázár Gyula fűszerkereskedő cég.

Naponta friss fajtozás.

MEGYEI ÉS VÁROSI TELEFON 248. SZÁM.

Városi és vidéki telefon
217. szám.

Alapított 1840.

Városi és vidéki telefon
217. szám.

Steinitzer N.

ARAD, Andrassy-tér. 3. szám.

Festék, olaj, kence és lak-kereskedés

saját gyártmányu — legfinomabban tört

olajfestékek.

Nagy raktár bel- és külföldi gyártmányu hintőfényező és egyéb lakkokban, brunolin. föld és vegyi festékekben, ecsetekben, fedőlemezek, Carbolin, lenolai, kence és terpentiben. Legjobbnek elismert **padlófénymáz.** — Weyrauch és társa-féle amerikai szesz-lakk.

A legjobb és legtartósabb lakk magánhasználatra puha padló és konyhabutorok részére.

Bejegyzett Valódi Eisenstädter-féle **Sinoleum** padló zománcz.

Védjegy: „Pánczélos lovag.”

Eisenstädter Testvérek gyárából.

A lakk 3 színben kapható, u. m.:

1. sárgásbarna. 2. sötétbarna. 3. mahagonibarna.

Nagy takarékkosság érhető el ezen lakk használata által. 1 kg. lakk 8 négyzetméternyi padlóra bőségesen elegendő.

Védjegy „Vas lovag”

Különösen megjegyzendő:

Minden doboz „Pánczélos lovag”-ot ábrázoló védjeggyel van ellátva.

Egyedüli raktára: **STEINITZER N. festékárú kereskedőnél ARAD, Andrassy-tér 3. sz.**

219

Vidéki megrendelések pontosan és lelkiismeretesen teljesítettnek, csomagolás nem számítatik.

Eladó gyökeres szőlővessző!

Riparia Portalis és Rupestris Monticola
1. osztályu gyökeres vessző kapható mérsékelt áron az

Országos szőlőoltványtelep részvénytársaságnál

Bővebb felvilágosítással szolgál az

igazgatóság.

Arad. (cesanádi palota.)

289

Nélkülözhetetlen és felülmulthatatlan, hatásában csalihatatlan.

Világczikk. Kivitel minden országba.

CHIEF-OFFICE 48, BRIXTON-ROAD, LONDON S. W.

Legmegbízhatóbb, legjobb, világhírű és legkeresettebb házi szor.

Thierry A. gyógyszerész balzsama

felülmulthatatlan szor minden mell-, tüdő-, máj-, gyomor- és mindennemű belső betegség ellen. Különleg a leghatásosabb

Csoda gyógyszer.

Csak akkor valódi, ha az összes művelt államoknál bejegyzett zöld „papáza Védjeggyel” és a tégelyzárba bevésített jelzéssel: „Allein echt”-rel ellátva. Ezenkívül bebizonyíthatóan 6 millió üveg készült. Postán barmenre 12 kis vagy 6 nagy üveg 4 korona. Próbá üveg prospektussal és az összes államokban lévő raktarak jegyzékével 1 korona 20 fillér. — Csak előzetes fizetés után küldetik.

Thierry A. centifoliakenőcse

(osodakenőcseknek nevezik) utólráhetetlen szívó erejű és gyógyhatásu. Operációkat a legtöbb esetben feleslegessé teszi. E kenőccsel egy 14 éves gyógyíthatatlannak tartott csontszor, utabban pedig egy 23 éves rákszerű bajt gyógyítottak meg. Antiszeptikus és gyorsan enyhítő s teljesen gyógyító hatású mindenféle sebnél és gyúladásnál. Gyorsan puhít és osztal. megszáradt biztosan a megoly molyon behatolt idegen elemektől. Egy tégely barmenre 1 kor. 80 fillér, csak az összes államokban lévő raktarak jegyzékével 1 korona 20 fillér. — Nagyobb rendeléseknél olcsóbb. Ezenkívül bebizonyíthatóan 100.000 tégely készült. Mindkét szerről nagy tömeg nyilatkozat áll rendelkezésre megtekinthetés végett. A világ minden részéből. Orvok junk utáztatoktól és ügyeljünk a mindentegylebe ógietett czégre: **Apothek zum Schutz-Engel des A. Thierry.** Hol raktár nincs, ne engedjük magunkat hamisítványok, vagy állítólag hasonértékű készítmények megvételére bírni, hanem **rendeljünk közvetlenül** így czimezve:

Thierry A. gyógysz. gyára Prograda Rohitsch-Sauerbrun mellett.

(Az osztrák os. k. államhivatalnokok-szövetkezetének szállítója.) 8141

(Contractor of the War-Office and the Admiralty, London.)

Aradon kapható: **FÖLDES KELEMEN és HAJÓS ÁRPÁD** gyógyszerészeknél.

Mindenféle katarus betegségek, légzési bántalmak, vérszegénység, sorvadás ellen kitűnő gyógyhely

Gleichenberg

Constantin- és Emma-forrás alkalikus tartalommal, Klausen Molke forrás vastartalommal, strelizált tej-kura, Kefir, Quellsoll, fenyőfabelegzés külön kabinokban. Edes ásványvizek, hó-fürdők. Fenyő és vas-fürdők. — Nagy vízgyógyintézet. — Langyos, pormentes levegő, erdős dombvidék. 267

Bővebb felvilágosítást és prospektust ingyen küld, nemkülönben lakás és kocsik előállításáról gondoskodik

a fürdőigazgatóság.

Idény május 1-től szeptember végéig.

A női szépség emelésére, tökéletesítésére s fenntartására a legkiválóbb, teljesen ártalmatlan, vegyíztta és zsírmentes készítmény a

Margit-Crème.

Rövid 145 alatt szüntet szeplet, májfoltot, pattanást, bőrtkárt (mitesser) és minden más bőrbajt. Kielemítja a ráncokat és himlőhelyeket, még koros egyéneknek is edes bájus arczszínt kölcsönöz.

Hamisításoktól óvakodjunk. Vannak értéktelen utáztatok és hamisítások, melyek a lehetőségig hasonló alakban, kiállításban és árban kerülnek forgalomba, sőt a használati utasítás és hirdetési szöveg is az anyamnek másolata. Az ilyen utáztatoktól tessék óvakodni és csakis oly készítményeket elfogadni, melyek czimeres védjeggyel vannak lezárva. — Készítményeim a nmeltóság m. kir. kereskedelmi miniszterium által 4960. sz., valamint az osztrák kereskedelmi miniszterium által 41.04. sz. védjeggyel láttattak el. Legkiválóbb orvosi tekintélyek által ajánlitnak. Felelőseget csakis az én általam forgalomba hozott készítményekért vállalok.

A Margit Crème, miként az országos m. kir. chemiai intézet és központi vegykezisérleti állomás vizsgálatal bizonyítják, higgant, olmot nem tartalmaz, tehát egy teljesen ártalmatlan vegykezítmény. — Ára 50 kr., nagy 1 frt, szappan 35 kr., puder 60 kr., arozviz 50 kr., fogszappan 50 krajozár.

Üres tégelyek vissza nem vétetnek, sem meg nem töltetnek.

Gutori Földes Kelemen

gyógyszertára és vegyészeti laboratoriuma Aradon.

Hamisításoktól óvakodjunk, csakis törvényes védjeggyel ellátott dobozok valódiak

Kapható minden gyógyszerésztárban és illatszerekkereskedésben.

== Aki szereti a zenét, az vegyen ==

„CELOPHON”-t

Egyik neme a legpompásabb harmonikának, melyen mindenki minden kotta ismeret nélkül dalokat és táncdarabokat stb. tud játszani.
 Ára csak 16 korona. Árjegyzék ingyen.
 Egyes képviselők és viszonteladók kerestetnek. Vezérképviselőség Magyarország részére: 41

ROSENTHAL A., Budapest, V. Arany János-utca 25. szám.

Szállítható

== izzó ==

harisnyák

(Auerhálók nem szabaddalmi kihágás.)

Azonnal használhatók minden éggőre alkalmazhatók.

25 darab 6 frt, 50 drb 11 frt,
100 darab 20 frt

bérmentesen házhoz szállítva, jótállás mellett, utánvétellel, 287

Glühstrumpf-Fabrik „BRILLANT”

Berlin, Linkstrasse 27g.

Képes árjegyzék bérméntve ingyen.

Arankamentes

államilag olmozott

vörös heremag,

Luczernamag

kapható

100 kgr., 50 kgr. és 25 kgrmos

olmozott bálakban

Funkelstein Józsefnél 291

Arad, Petőfi-utca 1.

H a n g j e g y -

katalogus

zongorára,

harmoniumra,

hegedűre,

cellóra,

cziterára,

kamarazene,

karnak,

guitarra,

énekre,

humorisztikus

karoknak,

duettek, terzetekre,

tudományos művekről

stb. szétküld

ingyen

és bérméntve

OTTO MAASS

hangjegy kiadó és raktáros BÉCS, VI./2, Mariabillferstasse 91. szám.

Hajós-féle

fagybalzsam.

Kipróbált kitűnő szer fagyás, valamint a fagyás által okozott kellemetlen bőrvizketés ellen. Két-három nap alatt legbiztosabban gyógyít és minden fagyási bütyköt sikeresen eltávolít. — Egy üveg teljesen elegendő, ára 35 kr.

Most érkezett egészen friss

csukamájolaj,

fehérre tisztított, legjobb minőségű norvégiai. Elsőrendű orvosi tekintélyek által különösen ajánlva mint bámulatos hatású gyógyszer tüdőbaj, köhögés, vérszegénység, köszvényes iz folyás, angolkor, idegesség stb. ellen. Kellemes ízénél fogva gyermekek is szívesen veszik be. — Egy üvegnek az ára 1 frt.

TYUKSZEM

ellen az eddig használt szerek közül biztos hatást és gyors eredményt csakis a Hajós-féle

ANAGALLIN

mutat. Számtalan hálairatokkal elismerve, ára 35 kr. Feltűnő siker!

Fenti szerek kaphatók csakis a készítőnél:

Hajós Árpád

gyógyszertárában az „Isteni gondviseléshez”

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

I. Osztály.

VIII. Sorsjáték.

Osztálysorsjegyek

a VIII. sorsjáték I. osztályára már kaphatók.

Huzás 1901. május hó 22. és 23-án.

Főnyeremény 60,000 korona.

1/8 drb vétel sorsjegy 1.50 kor. 1/4 drb vétel sorsjegy 3.— kor. 1/2 drb vétel sorsjegy 6.— korona. 1/1 drb vétel sorsjegy 12.— korona.

Telefon 100. sz.

272

AZ ARADI IPAR- ÉS NÉPBANK

pénzváltó-üzlete

ARAD, „Fehér Kereszt” szálloda épület.

Sorsjegyek a következő alélárusítóknál is beszerezhetők: Hammerschlag Lipót Andrassy-tér; Hegyesi Ferencz Templom-utca, Aradi takaré- és segélyegylet mint szövetkezet Petőfi-utca, Rothstein Mór Szabadság-tér, Husserl M. Atzél Péter-utca.

Kipróbált és fényesen sikerrel bevált: Asthma, köhervény, szív-
vese-, gyomor-, bélbajoknak, idegcsök (Hysteria, Neuritis,
'honia), májkaca vér- és érfuraknak. Biztos védelem
szelődés és elmaradás ellen. — Díjazott levelekre válaszal.

Végvagyás — Hemoptia
Tisztulás és gyógyítás

Dr. KOVÁCS I. egyet. orvosir.
rendel intézetben, Budapest, V. Váci-körút 48.

Alapítvány 1870-ben.
A legújabb és legteljesebb beszerzési forrás szűnyegek, betársolások,
szőnyegek és szőnyeganyagok. Készítéseknek egyben és kisboltban

JOANNOVITS DÖME
BUDAPEST, IV., Váci-utca 25. sz.
Kisvárosi gyári nagy csekkára. Óriási választék porzsa és amyrta szűnyegekben.

SANTAL EGGER
Készítések a külföldi szereket. Csak a törv. védett „Santal” védjeggyel
való. Ár 3 korona. Vidékre 3 korona 40 fillér előleges beküldése után bérmentve.
Küldi a „NADOR” gyógyszerár. Budapest, VI., Váci-körút 17.

Évtizedek óta nagy sikerrel használták
KOSZVENYES CSUZ ellen
• KRIEGER-féle **REPARATOR**,
mely a Sz.-Rákus kórházban 136 eset közül 129 esetben teljes gyógyulást idézett elő.
1 évig 2 korona. Főraktár: KORONA-GYÓGYSZERTÁR, Budapest, Külvárosi-
úti 17. Kapható minden előkelő gyógyszerárban.

DURATOR
Aztal a cipőjének egyszerű bekötésével órázór oly
tárolás és vízszigetelés lesz. Ár 1 kádopallacnak
1 és 2 korona. Posta 1-20 kor. beküldése után bérmentve.
Főraktár: **DURATOR-GYÁR** BUDAPEST,
KAPNÁTHÓ MINDENŐTT V., Ligót-körút 2.

PSEHOFER J.
vértisztító
labdasal.
Orvosilag ajánlott legújabb
házi készítésű és készítésű
kővetkezők ellen.
Nem szabványos
egy házi készítésű
Csak akkor valódi, ha minden
doboz fedelén a „PSEHOFER I.”
név vékony írással látható.

Budapest legújabb látványossága a
BELVÁROSI KÁVÉHÁZ
IV., Kilyó-tér 2. (Kisvárosi-
úti 17.)
Főhelyi kávéház helye. — Képz.: STEUER SÁNDOR.

vidékek kedvenc találkozó helye
KLIVENYI FERENCZ
vendéglős előrangú éttermek.
Budapest, VI., Andrásy-ut 39.
Küldő magyar konyha. — Valódi tiszta borok és a
városi „Fischerbräu” egyedül készítés.

26 ÉV ÓTA
AZ ELISMERT LEGJOBB
MAGYAK BESZERZÉSI
FORRÁSA
MAUTNER ÖDÖN
BUDAPEST
OS-ÉS KIR-UDV.-SZÁLLÍTÓ MAGKERESKEDÉSE
ANDRÁSSY-UT 23.
ÉS ROTTENBILLER-UTCZA 33.
KÉPES ÁRJEGYZÉK INGYEN
ÉS BÉRMENTVE.

ROSER (születését Budapest, VI.,
Alapítványt 1853, Aradi-útc 10.)
Nyitányos polgári iskola 10-14 éves ifjak részére;
Képzés kerékeskedési iskola 14-18 éves ifjak részére;
Képzés internátus bentlakó növendékek részére.
Bizonyítványi államnévelés és az egyéves ön-
kénytelenségre jogosítanak. — Bővebb felvilágosítást
ingyen ad **ROSER JÁNOS**, igazgató.

MIRDETÉSEKET • REKLAMÓZÁT
szakszerűen, pontosan és legelőkelőbb
között az ország lapokban az
ÁLTALANOS TUDÓSÍTÓ
hirdetési osztálya
Budapest, VII., Erzsébet-körút 34.
Telefonos: LEOPOLD GYULA, szerkesztő.

A legjobb órákat
legújabb és legújabb készítéseket
RÉSZELETRE
mígromm szabott Arakon szállítja Magyarország a minden
előtt és legnagyobb üzlete
BRAUSWETTER JÁNOS kronométer-órák
SZEGEDEN.
Árjegyzék 2009 képpel ingyen és bérmentve.

Oh jaji Köhögés, rekedtség ellen gyors és kitűnő
eredményrel használható az **Eljen!**
EGGER-féle MELLPASZTILLÁK
Doboz 1 korona és 2 korona.
Próbados 50 fillér.
Kapható minden gyógyszerárban és a főraktárban:
Budapest, VI., Váci-körút 17.

FRATELLI DEISINGER
küld Fiuméből nagy Trierből
4 1/2 kg Cuba-kávét, válogatott
15 korona 30 fillérért
olvánolva és inmentve
ÁRJEGYZÉK INGYEN.

BENZIN MOTOROK
és GÁZMOTOROK ipari és gazdasági célokra
OSERS és BAUER gyárából
a legjobb és legújabbak a létező szerkezetek között.
Veszélymentes és rakár: **DÉNES B.**
Budapest, VI., Váci-körút 61.
Képes árjegyzék ingyen.

Goldwasser
Perth, Cherry, Malaga, Madara,
Marula, Chablis,
Bajna és Mező-borok.
Kapható minden jelt főzser- és
csomag-készítésekben, szőlők,
kávékban és éttermekben.

SZABADALMAKAT ÉRTÉKESÍTŐ
VÁLLALAT
BUDAPEST VII. ERZSÉBET-KÖRÚT 17.
Bel-és külföldi szabadalmak készítése, értékesítése és
szingezirozása.
Védjegyek és mások készítése. — Felvilágosítás díjlan.

CSÁSZÁRFÜRDŐ
téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.
Közönséges káncs hővízi gyógy-
fürdő, pártalan gőzfürdővel leg-
modernebb iszapfürdővel, pom-
pás ásványvíz-uzsóval, ké-
és kád-fürdővel, — 200 kényel-
mes lakosztállyal. — Prospektus
kiváratva ingyen és bérmentve.

GOLIÁT MALÁTA-SÖR.
Kiváló üdítő ital és gyógy-zélokra le szolgál.
AJÁNLJUK: Dr. Károlyi és Dr. Káthy egyetemi tanár urak ideg-
hajléknál, vérkeringésnél, emésztési zavarnál, gyengeségnél stb.
Gyár és megrendelés helye:
KÖBANYAI KIRÁLY-SÖRFŐZŐ, KÖBÁNYA.

Ha önzül a haja.
Készítések a kitűnő Zoltán-féle STELLA VIZET (ezelött Haff Regenerator) mely
nem csak a haj eredeti színe adja vissza. Ugye 2 kor. posta után
bérmentve 2 kor. 60 fill. ZOLTÁN BELA gyógyszerárban, Bpest, M.-korona-ú. 23.

100.000
sorsjegy.
50.000
nyeremény.
Mindan nyerdik
sorsjegy nyer.
A jelenkor legnagyobb nyarési esélyű
sorsjátéka a m. kir. szab.
OSZTÁLYSORSJÁTÉK.
Megrendelések intézendők:
GAEDICKE & BUDAPEST
IV., Kosuth Lajos-útc 17.
Havonta
egy húzás.
Tervezet ingyen
és bérmentve.
Ügynekők
keresetnek.

Alakítottam tudott életem, hogy a szépség elérésére és fen-
tartására a legújabb és legbiztosabb a **FÜLDES-féle**
MARGIT KRÉM
Ára: 2 kor. Kis léptet 1 kor., azaz 70 fillér, post. 1-20 kor.
Készít: **FÜLDES KELEMEN** gyógyszerár **ARADON.**
Kapható minden gyógyszerárban.

SCHWARTZ-féle
Páratlan
és nélkülözhetetlen
fogtisztító esz a
THYMOL
fog-krém
1 tubus 60 fillér.
Mindentől kapható.

A KI AKARJA, HOGY GYERMEKEI egészségesek legyenek,
s ki maga sem akar beteg lenni, használjon
FELLER-féle ELSA-FLUID-ot.
Ezerekre mond kihasználó levelek! — Gyógyítja a legtöbb betegséget!
12 kor. 1000 5 koronáért küld
gyógyszertára, Budapest,
FELLER V. JENŐ, STUBICA-féle-útc 17. Csakpostán.

Óvakodjunk
érleltelen
után-
szóktól.
Brady-féle MARIACELLI-GYOMORCSEPEK
200 év óta elismert kitűnő hatással
gyomorba, étvágytalanság, nehéz emésztés -
stb. ellen. Kis üveg 80, nagy 1-40 fill. Kapható
minden gyógyszerárban. — Központi raktár:
BRADY KÁROLY
„MAGYAR KIRÁLY” gyógyszerár BECS, I., Főcsanak-ut 1. sz.,
honnan 3 kis üveg 2-30 korona, vagy 2 nagy üveg 2-80 kor.,
bérmentve küldetik.

Legfinomabb egészségügyi egyiptomi
TURUL SZIVARKA-HÜVELY
100 és 250 fill. 2000 és 5000 darab
postán bérmentve küld.
ENGEL LAJOS SZEGED

Magyar Élelmiszer- és Gyógyászati Társaság. Készítések a külföldi szereket. Csak a törv. védett „Santal” védjeggyel
való. Ár 3 korona. Vidékre 3 korona 40 fillér előleges beküldése után bérmentve.
Küldi a „NADOR” gyógyszerár. Budapest, VI., Váci-körút 17.

TROPON
Tropinon, Tropinon-készítmény, Tropinon-készítmény, Tropinon-készítmény, Tropinon-készítmény, Tropinon-készítmény,
Kapható minden gyógyszerárban. Gyár és szállítási helye:
Dr. RÖDER és TÁRSÁ, Kistornenburg.

Eladó!

Aradon,

Varjassy József-utca
14. h. sz. (ezelőtt Kórház-
utca 15. h. sz.) alatt levő víz-
vezetékkel és csatornával el-
látott

uri lakház,

550□-öl házhely és kerttel
örök áron

eladandó.

Ugyanott egy magtár, ker-
tészlak és egy nagy kert, mely
a Dezső-utcaig terjed, egész-
ben, vagy a kertből egyes
házhelyek is, ugy a Varjassy
József-utczában, mint a Dezső-
utczában eladandók, a ker-
tészlak és kert esetleg bérbe-
adandó.

Bővebb felvilágosítás nyer-
hető Uj-Aradon, Fő-utca 11. h.
sz. a. a tulajdonosnál. 197

SZEPLŐ

májfolt, bíbros bőrvörösséget és mindennemű aroxiaz-
táltanságot bámulatos rövid idő alatt elmulaszt a Hajós-féle

IBOLYA-CRÉME

Használata rendkívül kellemes, a bőr által azonnal teljesen fel-
szívódik minek következtében az arcznak szép ifju bajt köl-
csönöz. Ára 1 tégelynek 50 kr.

Az Ibolya créme hatását nagyban emeli az ugyanazon szerekből készült és rendkívül kellemes illatu

Ibolya-créme szappan 8 35 kr.**Hajós-féle IBOLYA-TEJ**

(Bau de Violette de Hajós.) Ezen hygienicus módóvíz az arcz. nyak. karok és ke-
seknak megkapó szépséget, fehérillom és róssa színében tűndöklő varázsoz színt
kölesznöz. Egy üveg 50 kr.

A képzelhető legfinomabb és leggyöngédebb alkotásokról álló,
jól tapadó és teljesen ártalmatlan powder az

IBOLYA-HÖLGYPOR

Ára 60 kr. Kapható fehér, róssa és créme színben. Készítményeim
a párisi és londoni hygienikus kiállításán, aranyérmekkel és
díszoklevéllel lettek kitüntetve. — Sok hálaíratokkal elismerve!

Óvakodjunk hamisításoktól! Kapható a készítő és feltalálónál

Hajós Árpád

gyógyszerésztára és gyógygyógyászati laboratoriumában

ARAD, Andrassy-fér 22. szám, a megyeházzal szemben
és VOJTEK és WEISZ uraknál.

Magy. kir. államvasutak

55204—901. sz.

Pályázati hirdetés.

Az alulírott igazgatóság a magy.
kir. államvasutak részére 1901.
évi június hó 1-től, 1902. évi de-
cember hó végéig, vörös vasminium
festékből felmerülő szükségletének
szállítását mely egy évre mint egy
500 q-val van előirányozva bizto-
sítani kívánván, ezennel nyilvános
pályázatot hirdet.

Az erre vonatkozó jegyzék,
mely egyszersmind ajánlati min-
tául szolgál valamint a szállításra
vonatkozó részletes módózatok vala-
mennyi hazai kereskedelmi és ipar-
kamaránál megtekinthetők és a
magy. kir. államvasutak igazgató-
sága anyag és leltár beszerzési
(A III.) szakosztályánál (Budapest
VI. Andrassy-ut. 73 sz. II emel.
47 ajtó sz.) ingyen kaphatók.

A szabályszerűen kiállított iven-
kint egy koronás m. kir. okmány-
bélyeggel ellátott ajánlatok lepe-
eséteivel legkésőbb f. évi május hó
18-iki déli 12 óráig a magy. kir.
államvasutak anyag és leltár be-
szerzési szakosztályában átadandók
illetőleg posta útján oda küldendők
és a boríték ezen kulczimmal
látandó el:

„Ajánlat vörös vasminium festék
szállítására 55204/901. számhoz.”

Bánatpénzül az ajánlat festék
egy évi értékének 5%-a készpénz-
ben vagy államilletékre alkalmas
értékpapirokban, legkésőbb 1901.
évi május hó 17-iki déli 12 óráig
a magy. kir. államvasutak buda-
pesti főpénztáránál leteendő.

Bánatpénz nélküli vagy később
benyújtott ajánlatok, valamint
olyanok, melyek nem pontosan és
részletes módózatok betartása mel-
lett állíttatnak ki, nem vétetnek
figyelembe.

Budapest, 1901. évi április hóban.

Az igazgatósága.

(Utánnymot nem díjaztatik.)

M. kir. államv. üzletv. Miskolcz.

9012—1901. sz.

Pályázati hirdetés.

A m. kir. államvasutak Miskolcz
állomásán a vendéglői üzletre 1901.
évi október hó 1-től számítandó
3 évi időtartamra ezennel nyilvános
pályázat hirdettetik.

A vendéglőt bérbe venni óhaj-
tók felhivatnak, hogy szabálysze-
rűen bélyegzett, valamint kellő
bizonyítványokkal felszerelt aján-
latukat folyó évi május hó 9-én
déli 12 óráig, a m. kir. államvasutak
miskolczi üzletvezetőség titkári
hivatalához e cím alatt „Ajánlat
a miskolczi pályavendéglő bérletére

9012/901. számhoz” lepecsételt,
borítékban térítvény mellett nyújt-
sák be.

Az ajánlattevő köteles a mis-
kolczi üzletvezetőség gyűjtőpénz-
táránál f. évi május hó 8-án déli
12 óráig bánatpénzképen 1500
(Egyezeröttszáz) koronát készpénz-
ben vagy állami letételekre alkalm-
as értékpapirokban letétbe helye-
yezni, vagy oda posta útján külön
borítékban beküldeni, mivel külön-
ben az ajánlat figyelembe vétetni
nem fog. Takarékpénztári könyvek
bánatpénzül nem fogadtatnak el.
A bánatpénzről nyert letéti jegy
az ajánlathoz nem csatolandó.

A vendéglő bérletére vonat-
kozó feltételek a miskolczi üzletve-

zetőség forgalmi és kereskedelmi
osztályában (II. emelet 43/a. ajtó-
szám) a hivatalos órák (d. e. 8—2-ig)
tartama alatt megtekinthetők, miért
is az ajánlattevőkről feltételeztetik,
hogy a feltételeket ismerik szokat
magokra nézve egész terjedelmük-
ben kötelezőknek elfogadják.

A feltételektől eltérő ajánlatok
figyelembe vétetni nem fognak.

A m. kir. államvasutak mis-
kolczi üzletvezetősége fentartja
magának a jogot, hogy az aján-
lattevők közül tekintet nélkül az
ajánlati bérösszegre, szabadon vá-
laszthason.

Miskolcz, 1901. április hó 10-én.

Az üzletvezetőség.

(Utánnymot nem díjaztatik.)

Nagy raktár háztartási jégszekrényekben.

Hat kiállításán első díjjal kitüntetve.

Páris, 1883. állami ösztöndíjjal kitüntetve.

KOHN JÓZSEF

épület- és műbádogos, csatornázás és vízvezeték bázi
berendező Aradon.

Üzlet: Andrassy-tér 13. sz. (Minorita-épület.)

Telefon sz. 333.

Műhely: Batthyányi-utca 32. sz. (Saját ház.)

Telefon sz. 321.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát mindennemű
háztartási jégszekrényekben vendéglősök, hentesek és
mészárosok részére; legújabb és legjobb szerkeze-
tűek, melyek kevés jégszükséglettel kitűnően hűte-
nek. Fürdőkádák, zuhanykészülékek, angol closetek,
fürdőszoza berendezések. Mindennemű konyhaberen-
dezési cikkek nagy raktára. Asztali és függőlám-
pák, kocsilámpák, diszes madárkalitkák és fényezett
edények, fagyalt-gép, mandula-örölő, kávéfőzők stb.
— Elvállal mindennemű ornament- és épület-bádo-
gos munkákat, fedéseket, diszes mansard- és tető-
ablakokat, csatornákat rajz szerint, pontos kivitelben,
jutányos áron.

261

Nagy raktár háztartási jégszekrényekben.

I. osztály.**Teljes****OXYGÉN-****SZIKVIZ-GYÁR-
BERENDEZÉSEK.****Szifonok**

Minden nagyságban. (Új modellek.)

Folyékony szénsav és oxgén.**Dr. WÄGNER és TÁRSAI**

egyesült gyárak m. b. t.

BUDAPEST, IX., Tinódy-u. 3. (a Gizella-malom mögött.)
Fiók-telap: BÉCS, XVIII., Schoppenhauerstr. 45.

II. OSZTÁLY.**FÉMÁRÚ-GYÁR.**

Legújabb szerkezetű

JÉGSZEKRÉNYEK

Bor- és sörkimérő-
készülékek

**Pinczefelszerelési-
cikkek****Szénsavfürdő-
berendezések****FÉMLEMEZÉSI
INTÉZET****KIRAKAT-
BERENDEZÉSEK.**

206

III. osztály.**Uj hazai iparág.**

Első Budapesti Staniol- és Fémkupak-gyár.

Weitzer János

gép-, waggongyár és vasöntöde részvénytársaság Aradon.

Mérleg-számla 1900. december 31-én.

Vagyon.

Teher.

Aradi gyár:		Korona	fillér	Korona	fillér	Aradi gyár:		Korona	fillér	Korona	fillér
Pénztár készlet				18939	40	Részvénytőke				4500000	—
Biztosítási letétek				256782	50	Tartalékalap				150000	—
Különféle adósok				6122881	47	Gépek értékcsökkenési tartalékalapja				204460	—
Tárczában lévő saját részvények				410800	—	Épületek és befektetések leirási számlája				870163	68
Gyári telek és épületek	1221016	13				Aradi gyár kétes követeléseinek tartaléka	102650	82			
Gyári telepitvények	568133	51				Soproni „	8531	62			
Gépek	976841	15				Borosjenői gyár kétes követeléseinek tartaléka	21220	12	132402	56	
Gyári berendezések, szerszámok és eszközök	904109	92	3670100	71		Nyugdíjalap			39091	56	
Félig elkészült waggonok, mozdonyok, hidak, vasszerkezetek és különféle áruk, továbbá vas és ércöntvények	1158018	85				Munkásadó tartalékalap			87817	13	
Anyag készlet	1141557	97	2294576	82		Elfogadványok			1317034	36	
Soproni gyár:						Intézmények			3253905	—	
Pénztár készlet	1868	62				Óvadéki célra kikölcsonzött értékpapírok			227382	50	
A kir. postatakarékpénztárban elhelyezve	5956	74				Folyó számla tartozások pénzügyintézeteknél			588342	50	
Osztrák	1809	34	9634	70		Különféle hitelezők			8302401	90	
Biztosítási letétek			18000	—		Financzírozott törlesztéses követelések vasutaknál			1275000	—	
Különféle adósok			125165	34		Soproni gyár:					
Gyári telek és épületek	330443	19				Épületek és befektetések leirási számlája			141265	02	
Gyári telepitvények	53894	01				Munkásadó tartalékalap			1390	32	
Gépek	265858	43				Munkás segélyalap			275	36	
Gyári berendezések, szerszámok és eszközök	274587	30	924782	93		Különféle hitelezők			65629	93	
Félig és teljesen elkészült lakatos áruk	330119	58				Borosjenői gyár:					
Teljesen elkészült asztalos áruk	10630	58				Épületek és befektetések leirás számlája			88243	46	
Anyag-készlet	151913	01	492663	17		Munkás segély-alap			1260	34	
Borosjenői gyár:						Gyári tűzoltóság szervezési alapja			752	40	
Pénztár készlet			4163	96		Különféle hitelezők			56573	86	
Különféle adósok			217136	51							
Gyári telek és épületek	170051	13									
Gyári telepitvények	78664	90									
Gépek	70931	28									
Gyári berendezések, szerszámok és eszközök	65999	34	385646	65							
Félig és teljesen elkészült hajlitott fabutorok, parketták és fűrészelt faárúk	255138	46									
Anyag készlet	50472	85	305611	31							
Veszteség elővitel az 1899. évről	121525	48									
Aradi gyár vesztesége az 1900. évben	535669	08									
Soproni „	219324	34									
Borosjenői gyár „	119487	51	996006	41							
			16252891	88						16252891	88

Arad, 1901. évi április hó 12-én.

A könyvelésért:
Joób Gusztáv, s. k.

A z i g a z g a t ó s á g:

lovag Schoeller Richard, s. k.
Gróf Zselenski Róbert, s. k.

Hieronym Károly, s. k.
Vásárhelyi Béla, s. k.
Neufeldt Károly s. k.
Rámor Lajos, s. k.
vezérigazgató.

Weitzer János, s. k.
lovag Huse Alphons, s. k.

Ezen mérleget a könyvekkel és számadásokkal összehasonlítottuk és azt helyesnek találtuk.

A f e l ü g y e l ő - b i z o t t s á g:

Révész Adolf, s. k.

Hegedüs László, s. k.

Waldner Gyula, s. k.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Weitzer János gép-, waggongyár és vasöntőde részvénytársaság Aradon.

Tartozik. **Veszteség- és nyereség-számla 1900. évi december hó 31-én.** Követel.

Aradi gyár:				Aradi gyár:				Soproni gyár:				Borosjenői gyár:			
Korona	fillér	Korona	fillér	Korona	fillér	Korona	fillér	Korona	fillér	Korona	fillér	Korona	fillér	Korona	fillér
Veszteség elővitel az 1899. évről				121525	48	Áru-számla (bruttó-jövedelem)				1442019 99					
Regie-számla (regie anyagok és regie bérek)				927171	58	Soproni gyár:									
Tisztviselők fizetése				141904	70	Áru-számla (bruttó-jövedelem)				1765 20					
Irodai költségek				13387	33	Borosjenői gyár:									
Jókarbantartási költségek				179230	70	Áru-számla (bruttó-jövedelem)				33600 27					
Adók				23109	67	Veszteség-elővitel az 1899. évről				121525	48				
Kamatok				122313	25	Aradi gyár vesztesége az 1900. évben				535669	08				
Alapszabályszerű leírások						Soproni " " " "				219324	34				
Leírás a szabadalom számlán és kamat-különbözet a soproni gyárnál						Borosjenői gyár " " " "				119487	51	996006	41		
Áruérték leírások a három gyárnál															
Leírás az aradi gyár kétes követeléseinek tartalékára				102650	82										
Leírás a soproni gyár kétes követeléseinek tartalékára				8531	62										
Leírás a borosjenői gyár kétes követeléseinek tartalékára				21220	12	132402	56								
Soproni gyár:															
Regi-számla (regie anyagok és regie bérek)				67447	47										
Tisztviselők fizetése				23270	—										
Irodai költségek				1524	60										
Jókarban tartási költségek				24924	15										
Kamatok				38702	44	155868	66								
Kétes követelések						4598	25								
Veszteség áruknál, régebbi gyártás						26600	51								
Alapszabályszerű leírások						34022	12								
Borosjenői gyár:															
Regie-számla (regie anyagok és regie bérek)				55604	54										
Tisztviselők fizetése				13688	32										
Irodai költségek				1915	33										
Jókarban tartási költségek				5141	34										
Kamatok				58108	24	134457	77								
Kétes követelések						7362	85								
Alapszabályszerű leírások						11267	16								
						2473391	87								

Arad, 1901. évi április hó 12-én.

A könyvelésért:
Jóbb Gusztáv, s. k.

A z i g a z g a t ó s á g:

Hieronymi Károly, s. k.

Vásárhelyi Béla, s. k.

Neufeldt Károly, s. k.

Rámor Lajos, s. k.

vezérigazgató.

Weitzer János, s. k.

lovag Huze Alphons, s. k.

lovag Schoeller Richard, s. k.

Gróf Zselénski Róbert, s. k.

Ezen veszteség- és nyereség-számlát a könyvekkel és számadásokkal összehasonlítottuk és azt helyesnek találtuk.

A f e l ü g y e l ő - b i z o t t s á g:

Révész Adolf, s. k.

Hegedüs László, s. k.

Waldner Gyula, s. k.

A „Weitzer János gép-, waggongyár és vasöntőde részvénytársaság“ felügyelő-bizottságának jelentése.

Tisztelt közgyűlés!

Van szerencsénk a tisztelt közgyűlés b. tudomására hozni, hogy a kereskedelmi törvény 195. §-a és a társulati alapszabályok 34. §-a értelmében a társaság ügykezelését a lefolyt 1900. évben több ízben megvizsgáltuk és úgy ennek törvény- és alapszabályszerű helyességéről, a pénztár és értékek rendben létéről, valamint a könyvvezetés pontosságáról magunknak mindannyiszor megnyugtató tudomást szereztünk.

Az igazgatóság által elénk terjesztett 1900. évi mérleget, nyereség- és veszteség-számlát behatóan megvizsgáltuk és kijelentjük, hogy azok az üzletkönyvekkel megegyeznek és úgy a kereskedelmi elveknek, mint a törvény követelményeinek megfelelnek.

Tisztelettel kérjük a t. közgyűlést, hogy az 1900. évet illetőleg úgy az igazgatóság, mint az alulírott bizottság részére a felmentvényt megadni sziveskedjék.

Arad, 1901. évi április hó 12-én

A „Weitzer János gép-, waggongyár és vasöntőde részvénytársaság“ felügyelő-bizottsága:

Révész Adolf, s. k.

Hegedüs László, s. k.

Waldner Gyula, s. k.

elnök.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Óvakodjunk utáztatoktól!

Miért van annyi utáztat?
Mert

a valódi Eisenstädter-féle
Linoleum padló-zománc

a törv. bej. „Vaslovag“ védjeggyel a legjobb és legtartósabb puha padlóknak és konyhabutoroknak bemázolására.

Az Eisenstädter-féle Linoleum padló-zománc

Bejegyzett egy óra alatt keményre szárad, bámulatosan szép fényvel bír és tartósság tekintetében eddig fölülmúlhatatlan. Nagy elterjedtségénél fogva különböző hasonhangzású nevek alatt értéktelen utáztatokat hoznak forgalomba, miért is kérjen mindenki kizárólag csak Eisenstädter-féle

„Linoleum padló-zománcot“, a törv. bejegyzett „Vaslovag“ védjeggyel.

Eisenstädter Testvérek

lakk- és festékgyára. 228

Főraktár Aradon: Steinitzer N. ezégnél.

Utáztatoktól óvakodjunk!

KASS BÉLA

sörcsarnok és étermében

vasárnap, 1901. évi április 21-én,

nagy

katona hangversenyt

rendez

a karmester személyes vezetése mellett.

Belépti díj 40 fillér.

Eckert-féle
nemes,
természetes likör,
hegyi gyógyfüvekből lepárolva, kitünő ízű gyomorerosító.
Vadászatokon és utazásnál vízzel keverve üdítő hatással,
kitünő házi szer. 305
Csász. és kir. szabadalmazott
likör-gyár,
Eckert Albert, Grác.

A jegyzői teendőiben jártas, anyakönyvvezető helyettesnek kinevezhető

írnok

május 1-ével

alkalmazást nyerhet,

évi 480 korona fizetés, 80 korona anyakönyvvezető helyettesi díj, — mosás és ágyműn kívüli ellátás mellett.

Fakert, 1901. ápril. 17.

Rácz Márton,

301 körjegyző.

Magy. kir. államvasutak.

36014—1901. sz-hoz.

Pályázati hirdetmény.

Az alulírott igazgatóság a magy. kir. államvasutak részére a jövő 1902. évben szükséges vasúti talpfák, váltó és külön talpfák szállítását biztosítani kívánván, ezennel nyilvános pályázatot hirdet:

- a) 10.000 drb. 270 cm. hosszú I-ső rangu fenyőtalpfa
- b) mintegy 140.000 drb. 270 cm. hosszú I-ső rangu,
- c) mintegy 220.000 drb. 250 cm. hosszú I-ső rangu és
- d) mintegy 340.000 drb. 220 cm. hosszú II-od rangu tölgy vagy bükkfa, továbbá
- e) mintegy 6000 köbméter tölgy váltó és külön talpfa szállítására.

Kedvező árak mellett a c) és d) alatt érintett talpfák, valamint az e) alatt érintett váltó és külön talpfák szállítása három évi időtartamra is biztosítottik.

A szállításra vonatkozó részletes módokat magában foglaló „Ajánlati felhívás“ valamennyi hazai kereskedelmi és iparkamaránál, az országos iparegyesületnél, a kersk. muzeum igazgatóságánál, valamint a m. kir. államvasutak üzletvezetőségénél megtekinthető és a m. kir. államvasutak anyag és leltár beszerzési (A III.) szakosztálynál) Budapest, Andrassy-ut 73 sz. II em. 44 ajtó) kapható.

A szabályszerűen kiállított, ivenkint egy koronás magy. kir. okmány bélyeggel ellátott ajánlatok lepecsételve és a borítékban ezen felirattal: „Ajánlat 36014/901 számhoz“ ellátva, legkésőbb f. évi május hó 15-én déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak anyag és leltár beszerzési szakosztályában átadandók, illetve posta útján oda beküldendők.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott mennyiség értékének 5%-a készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban az ajánlatok benyújtására kitűzött határidőt megelőző nap déli 12 óráig az alulírott igazgatóság budapesti főpénztáránál letendő.

Később benyújtott ajánlatok, valamint az olyanok, melyek nem pontosan és nem a részletes módokat betartása mellett tételnek, valamint az olyanok is, amelyekre nézve az előirt bánatpénz le nem tétel, nem vétetnek figyelembe. Budapest, 1901. április hó.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága.

(Utányomat nem díjazatik.)

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tételik, hogy miután a Magyar Királyi Pénzügyminisztérium ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték (VIII. sorsjáték) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főárusítóknak árusítás végett kiadattak. — A Magyar. kir. Pénzügyminiszterium által jóváhagyott sorsolási terv itt következik:

A Magy. Kir. Szabadalmazott Osztálysorsjáték Sorsolási Terve.
Nyolczadik Sorsjáték. 100.000 sorsjegy, 50.000 nyeremény.

Első osztály Betét 12 korona Huzás: 1901. május 22. és 23.		Második osztály Betét 20 korona Huzás: 1901. június 19. és 20.		Harmadik osztály Betét 32 korona Huzás: 1901. július 16., 17. és 18.		Negyedik osztály Betét 24 korona Huzás: 1901. szeptember 25-től október 22-ig.	
Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben: Korona 1.000,000 (Egy millió)	
1 á	60000	1 á	70000	1 á	80000	1	Jut. Kor 600000
1 á	20000	1 á	25000	1 á	30000	1	nyer. á 400000
1 á	10000	1 á	10000	1 á	20000	1	á 200000
1 á	5000	1 á	5000	1 á	15000	1	á 100000
3 á	2000	3 á	3000	3 á	10000	1	á 60000
5 á	1000	5 á	2000	5 á	5000	1	á 40000
8 á	500	8 á	1000	8 á	2000	1	á 20000
30 á	300	20 á	500	10 á	1000	1	á 10000
50 á	100	60 á	300	70 á	500	1	á 5000
2900 á	40	3900 á	80	4900 á	130	1	á 2000
3000 ny. Kor.	240000	4000 ny. Kor.	477000	5000 ny. Kor.	898000	1	á 1000
Negyedik osztály Betét 40 korona Huzás: 1901. augusztus 13. és 14.		Ötödik osztály Betét 32 korona Huzás: 1901. szeptember 4. és 5.				2	á 800000
Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona			3	á 600000
1 á	90000	1 á	100000			4	á 400000
1 á	30000	1 á	30000			5	á 200000
1 á	20000	1 á	20000			6	á 100000
1 á	15000	1 á	15000			7	á 50000
3 á	10000	3 á	10000			8	á 20000
5 á	5000	5 á	5000			9	á 10000
8 á	2000	8 á	2000			10	á 5000
10 á	1000	10 á	1000			20	á 1000
70 á	500	70 á	500			30	á 500
3900 á	170	3900 á	200			40	á 200
4000 nyer. Kor.	934000	4000 nyer. Kor.	1.061000			50	á 100
						100	á 50
						200	á 20
						300	á 10
						400	á 5
						500	á 2
						600	á 1
						700	á 0,5
						800	á 0,2
						900	á 0,1
						1000	á 0,05
						2000	á 0,02
						3000	á 0,01
						4000	á 0,005
						5000	á 0,002
						6000	á 0,001
						7000	á 0,0005
						8000	á 0,0002
						9000	á 0,0001
						10000	á 0,00005
						20000	á 0,00002
						30000	á 0,00001
						40000	á 0,000005
						50000	á 0,000002
						60000	á 0,000001
						70000	á 0,0000005
						80000	á 0,0000002
						90000	á 0,0000001
						100000	á 0,00000005
						200000	á 0,00000002
						300000	á 0,00000001
						400000	á 0,000000005
						500000	á 0,000000002
						600000	á 0,000000001
						700000	á 0,0000000005
						800000	á 0,0000000002
						900000	á 0,0000000001
						1000000	á 0,00000000005
						2000000	á 0,00000000002
						3000000	á 0,00000000001
						4000000	á 0,000000000005
						5000000	á 0,000000000002
						6000000	á 0,000000000001
						7000000	á 0,0000000000005
						8000000	á 0,0000000000002
						9000000	á 0,0000000000001
						10000000	á 0,00000000000005
						20000000	á 0,00000000000002
						30000000	á 0,00000000000001
						40000000	á 0,000000000000005
						50000000	á 0,000000000000002
						60000000	á 0,000000000000001
						70000000	á 0,0000000000000005
						80000000	á 0,0000000000000002
						90000000	á 0,0000000000000001
						100000000	á 0,00000000000000005
						200000000	á 0,00000000000000002
						300000000	á 0,00000000000000001
						400000000	á 0,000000000000000005
						500000000	á 0,000000000000000002
						600000000	á 0,000000000000000001
						700000000	á 0,0000000000000000005
						800000000	á 0,0000000000000000002
						900000000	á 0,0000000000000000001
						1000000000	á 0,00000000000000000005
						2000000000	á 0,00000000000000000002
						3000000000	á 0,00000000000000000001
						4000000000	á 0,000000000000000000005
						5000000000	á 0,000000000000000000002
						6000000000	á 0,000000000000000000001
						7000000000	á 0,0000000000000000000005
						8000000000	á 0,0000000000000000000002
						9000000000	á 0,0000000000000000000001
						10000000000	á 0,00000000000000000000005
						20000000000	á 0,00000000000000000000002
						30000000000	á 0,00000000000000000000001
						40000000000	á 0,000000000000000000000005
						50000000000	á 0,000000000000000000000002
						60000000000	á 0,000000000000000000000001
						70000000000	á 0,0000000000000000000000005
						80000000000	á 0,0000000000000000000000002
						90000000000	á 0,0000000000000000000000001
						100000000000	á 0,00000000000000000000000005
						200000000000	á 0,00000000000000000000000002
						300000000000	á 0,00000000000000000000000001
						400000000000	á 0,000000000000000000000000005
						500000000000	á 0,000000000000000000000000002
						600000000000	á 0,000000000000000000000000001
						700000000000	á 0,0000000000000000000000000005
						800000000000	á 0,0000000000000000000000000002
						900000000000	á 0,0000000000000000000000000001
						1000000000000	á 0,00000000000000000000000000005
						2000000000000	á 0,00000000000000000000000000002
						3000000000000	á 0,00000000000000000000000000001
						4000000000000	á 0,000000000000000000000000000005
						5000000000000	á 0,000000000000000000000000000002
						6000000000000	á 0,000000000000000000000000000001
						7000000000000	

Angolul, francziául és németül
tökéletesen beszélek,
9 évig Londonban, 3 évig Párisban
laktam.
Okmányok, üzleti- és más levelek
fordítását,
ugy
leczke-órákat
elvállalok. 310
Czim a kiadóhivatalban.

Magy. kir. államv. üzletvezetőség Arad.
10580. szám.
Hirdetmény.
Ezennel közhiré teszszük, hogy
folyó évi május hó 1-től kezdve:
a Temesvár—lippa—radnai helyi
érdekű vasuton fekvő: Simon-
tanya-Fibis megálló rakodóhely
Fibis nevet fog viselni.
Arad, 1901. évi április hóban.
Üzletvezetőség.
(Utányomás nem díjaztatik.)

Magyar kir. államvasutak igazgatóság.
14807—901. F. IV. szám.

Hirdetmény.

A kézbesíthetlen és fölös szállit-
mányok a vasuti üzletszabályzat 70.
§-a értelmében nyilvános árverés útján,
d. e. 9 órakor az alább felsorolt állo-
mások teheráru raktáraiban a követ-
kező napokon kerülnek eladásra, mely-
hez a t. közönség ezennel meghivatik.

állomáson	1. é. április hó
Bpest-Józsefváros	22-én
Pozsony	22-én
Győr	23-án
Szeged	23-án
Pécs	24-én
Nagy-Szeben	24-én
Bpest dpart	25-én
Szatmár-Németi	25-én
Nagyvárad	26-án
B.-Csaba	26-án
Fiume	29-én
Zimony	29-én
Temesvár J.-város	30-án
Debreczen	30-án

Budapest, 1901. február hó 26-án.

Az igazgatóság.

**Csődtömegeladási
hirdetmény.**

Vagyonbukott Komlosy (Gömöry)
György aradi (Szt.-Pál-utca 3. sz.)
kereskedő csődtömegéhez tartozó,
a csődleltár 1—349 és 365—894
tétélei alatt felvett fűszerárak, me-
lyeknek beszerzési ára a csődlel-
tár szerint 3052 korona 8 fillér,
becsértéke pedig 2190 korona 77
fillér továbbá a csődleltár 350—
864 tétéle alatt felvett bolti beren-
dezés, melynek beszerzési ára a
csődleltár szerint 914 korona, becs-
értéke pedig 569 korona 10 fillér,
végül a csődleltár 895—402 tétéle
alatt felvett és 178 korona becs-
értékű szobabutor és Wertheim-
szekrény az ideizlenes csődvá-
lasztmányok határozata és az
aradi kir. törvényszéknek, mint
csődhiróságnak 6027/1901. számú
határozata folytán ajánlati verseny
útján a következő feltételek mellett
eladatnak:

1. Ajánlattevők tartoznak írás-
beli ajánlataikat a becsérték 10%-át
tevő bánatpénzzel ellátva folyó évi
ápril hó 25-ik napjának délelőtti
12 órájáig alulírott csődtömeggond-
noknál beadni.

2. Az ajánlatok az áruraktárra,
az üzleti felszerelésre és a butorra
külön-külön teendők.

3. Az ajánlatok elfogadása vagy
visszautasítása felett a csődválaszt-
mány szabadon határoz és jogában
áll a beérkezett ajánlatok egyikét
sem elfogadni, a mennyiben a
választmány az írásbeli ajánlatok
egyikét sem tartaná elfogadható-
nak, úgy az ajánlattevőkkel azon-
nal szóbeli versenytárgyalást fog
tartani.

4. Az ajánlat az ajánlattevőre
azonnal a csődtömegre nézve azon-
ban csak az ajánlatnak a csőd-
bíróóság által történt jóváhagyása
után válik kötelezővé.

5. A vételár az ajánlat elfo-
gadása napjától számított 2 nap
alatt a tömeggondnok kezéhez
készpénzben kifizetendő és ugyan-
ezen idő alatt veendő át a meg-
vett áruraktár, felszerelés és butor.

6. A csődtömeg az árúknak
sem mennyiségeért, sem minősé-
geért nem szavatol.

7. Ha a vevő a feltételek bár-
melyikének eleget nem tesz, bá-
natpénzének elvesztése mellett az
általa megvett tárgyak a vevő
költségére és veszélyére újabb
ajánlati verseny, esetleg árverés
útján fognak eladatni.

8. A vétel után járó illetéket
és nyugtabélyeget vevő viseli.

9. Ajánlattevők ajánlataikban
felemlíteni tartoznak, hogy az aján-
lati verseny feltételeit ismerik.

A csődleltár d. e. 11—12 óra
közt irodámban, az áruraktár pe-
dig közbenjöttem mellett naponta
d. u. 4—5 óra közt az üzlethelyi-
ségben megtekinthető.

A csődválasztmány a beérke-
zett ajánlatok felett 1901. évi
ápril hó 25-én délután 3 órakor
dr. Schütz Henrik választmányi
elnök irodájában (Deák Ferencz-
utca 36 sz.) tartandó ülésében
fog határozni.
Aradon, 1901. évi ápril hó 21-én.

Dr. Halmos Oszkár,

ügyvéd, mint vb. Komlosy György
csődtömegének gondnoka.

404 Arad,
Erzsébet királyné-körút 26. sz.

Kiadó
Fő-ut 2. sz. (buzatér) házunkban
egy üzlethelyiség, egy műhely, egy lakás és
Illés-utca 10. számú házunkban
egy műhely, lakással.
Értekezhetni a tulajdonosoknál, **Kneffel Károly**
és fia vaskereskedő cég Aradon. 309

Városi és megyei telefon sz. 10.

A „FECSKÉHEZ” A „FECSKÉHEZ”

Hoffmann Sándor

A DIVAT-ÁRUHÁZA ÉS SZÖNYEG-TELEPE
Szinház-épület. A R A D, Szinház-épület.

Gyermek ruhácskák és kötények remek kivitelben.

Friss árukból álló nagy raktáramat a m. t. vásárló közönség különös b.
figyelmébe ajánlom. Elvem olcsó árak mellett nagy forgalmat elérni,
tehát mindenki, ki készpénzért óhajt vásárolni, 5% pénztári engedményt vehet igénybe.
(100 forintos vásárlásnál 5 forint megtakarítás.)

19 krajczárért 1 méter
jól mosó kretont, szép futószőnyeget, vitrage-függönyt
(üvegfestés minta) továbbá

19 krajczárért
1 férfi nyakkendő, 1 gallér 1 pár női vagy férfi harisnya,
1 pár nyári keztyüt, mint rendkívül mérsékelt árucikkek
nagy választékban tartok raktáron.
Ruhadiszek, bélések legnagyobb választéka és versenyen
kívül olcsó árakon.

Bélés szaténok csak 14 kr. métere.
Egészségi fátyolok 27 kr. darabja.
Fegyhazi harisnyák árjegyzék szerint. — Napernyők óriási nagy választékban.
Francia delainek és batisztok meglepő szép mintákban.

Női ing-blousok csak 99 krajczár darabja.

Alapított 1845.

Szabott árak!

Férfi-, fiu- és
gyermekruha telepe
tisztelettel ajánlja elősmert
legjobb minőségű áruit.
Nagy választék
bel- és külföldi
gyapju - szövetekből.

NEUMANN

Szabott árak!

Mérték szerinti megrendelések BUDAPESTEN saját műhelyeimben kifogástalan kivitelben készítettnek. 131

Telefon 457.

Alapított 1845.

Telefon 457.

Jégszekrények,

kitünő minőségben, melyek
keves jéggel nagyszerűen
hűtenek, szép kivitelben és
nagyon olcsó árban kap-
hatók

Szabó Albert

üveg-, porcellán-, lámpa- és konyhaberendezési raktárban

Arad, Atzél Péter-utca I. szám.

Telefon 239.

403

Veszek Zálogcédulákat !!

Ékszerárnyak

Arany-, Ezüstneműk, Gyémánt és
Brilliantok a legjutányosabb árban

kaphatók: 275

DEUTSCH IZIDOR

órás és ékszerésznél

ARAD, Templom-utca, Minorita-palota.

Ugyanott

vürt arany, ezüst, drágakövek, bárminemű
ékszerárnyak, a legjutányosabb árban meg-
tételnek vagy új tárgyakra átcsereztetnek.

Veszek Zálogcédulákat !!

500 forintot

fizetek annak, aki
Bartilla
fogvizének hasz-
nálatát mellett, üvege 35 kr. valaha is-
mét fogfájást kap, vagy a szája büzlök.
(Csomagolásért külön 10 kr.) **Bartilla A.**
örökösai, (E. Winkler) **Wien,** 1071
Sommer-gasse 1. Kérjük mindenütt hatá-
rozottan **Bartilla-féle** fogvizet. Hami-
sitványok feljelentői 161 díjaztatnak. —
Kapható Aradon: **Rozsnyai Mátyás**
gyógyszertárban Szabadság-tér. 303

Házmesteri pár,
minél kevesebb gyermekkel, ma-
gyar, német és román nyelv
birása kötelező, az asszony jó
főző, —
kerestetik.
Fabián-utca 5 a.

Kristály műjég

folyó évi május 1-től
kezdve.

Bérlet havonként:

¹/₂ tábla 5 korona,

¹/₁ tábla 8 korona

házhoz szállítva.

Aradi és csanádi egyesült vasutak
igazgatósága 269

(anyagkezelési ügyosztály).
Telefon szám 82.

Üzlet-áthelyezés!

Márkus Lajos
férfi-divat, cipő és kalap-raktára

folyó évi május hó 1-én
Aradon, az Andrássy-tér 15. sz. a. Hermann-féle házba
átköltözködik 280

és ott az **Aradi Louvre** cím alatt folytatva lesz.
A most még Andrássy-tér 17. sz. a. lévő nagy áru-
raktár a n. é. közönségnek alkalmat nyújt igen jutányos be-
vásárlásra, mire a vevő közönség figyelmét tisztelettel felhívjuk.

Első os. és kir. osztrák-magyar kizárólag szab.

Homlokzat-festék-gyár

Kronsteiner Károly Bécs, III., Hauptstr. 120. (saját
házában).
Arany-érmekkel kitüntetve.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intéző-
ségek, vasutak, ipari-bánya és gyári társulatok, építési vál-
lalatok, építőmesterek, ugyancsak gyári és ingatlan tulaj-
donosok szállítója. E homlokzat-festékek, melyek másban föloldhatók,
száraz állapotban poralakban és 40 különböző mintában kilónként 16 kr.-l
félkéle szállítanak és a mi a festék színtiszaságát illeti, azonos az
olajfestékekkel.
Mintakártya, ugyancsak utasítás kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

Arad és vidéke legnagyobb kizárólagos
női felöltők
árúháza.
Dus választék
női-ruhák (Homspans) divatos szabás
30 koronától feljebb.
Selyem-blousok és Joupponok
legujabb kivitelben. 131
Jutányos árak! Alapított 1875. Telefon 238

STERNA